

UREDJA (EU) br. 517/2014 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 16. travnja 2014.****o fluoriranim stakleničkim plinovima i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 842/2006**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (²),

budući da:

- (1) U četvrtom izvješću o procjeni Međuvladina tijela za klimatske promjene („IPCC”) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime („UNFCCC”), čija je stranka Unija (³), navodi se da bi, na temelju postojećih znanstvenih podataka, razvijene zemlje do 2050. godine trebale smanjiti emisije stakleničkih plinova za 80 % do 95 % ispod razina iz 1990. kako bi ograničile globalne klimatske promjene na rast temperature od 2 °C te time spriječile nepoželjne klimatske učinke.
- (2) Za ostvarenje tog cilja Komisija je usvojila Plan za prijelaz na konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija ugljika do 2050. godine, koji je Vijeće navelo u svojim zaključcima od 17. svibnja 2011., a Europski parlament ga je potvrdio u svojoj Rezoluciji od 15. ožujka 2012. U tom planu Komisija je utvrdila ekonomičan način postizanja potrebnih ukupnih smanjenja emisija u Uniji do 2050. godine. Tim planom uspostavljaju se sektorski doprinosi koji su potrebni u šest područja. Emisije koje ne sadrže CO₂ (uključujući fluorirane stakleničke plinove, ali isključujući emisije iz sektora poljoprivrede koje ne sadrže CO₂) trebalo bi smanjiti za 72 % do 73 % do 2030. te za 70 % do 78 % do 2050. u odnosu na razine iz 1990. Ako se promatra na temelju referentne 2005. godine, potrebno je smanjiti emisije koje ne sadrže CO₂, osim onih iz sektora poljoprivrede, za 60 % do 61 % do 2030. Emisije fluoriranih stakleničkih plinova bile su procijenjene na 90 milijuna tona (Mt) ekvivalenta CO₂ u 2005. Smanjenje od 60 % znači da bi se emisije trebale smanjiti na približno 35 Mt ekvivalenta CO₂ do 2030. Š obzirom na procijenjene emisije od 104 Mt ekvivalenta CO₂ u 2030. na temelju potpune primjene postojećeg zakonodavstva Unije, potrebno je daljnje smanjenje od približno 70 Mt ekvivalenta CO₂.
- (3) Prema zaključcima iz izvješća Komisije od 26. rujna 2011. o primjeni, učincima i prikladnosti Uredbe (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (⁴), trenutačne mjere ograničavanja emisija, ako se u potpunosti primijene, imaju potencijal za smanjenje emisija fluoriranih stakleničkih plinova. Te bi mjere stoga trebalo zadržati i pojasniti na temelju iskustva stečenog njihovom provedbom. Određene mjere trebalo bi proširiti i na druge uređaje u kojima se upotrebljava znatna količina fluoriranih stakleničkih plinova, poput kamiona hladnjaka i prikolica hladnjaka. Obveza uspostave i vođenja evidencije o opremi koja sadrži tu vrstu plinova trebala bi se odnositi i na električne rasklopne uređaje. Š obzirom na važnost mjeru ograničavanja emisija na kraju životnog vijeka proizvoda i opreme koji sadrže fluorirane stakleničke plinove, države članice trebale bi uzeti u obzir vrijednost sustava odgovornosti proizvođača i potaknuti njihovo uspostavljanje na osnovi postojećih najboljih praksi.
- (4) U tom je izvješću također zaključeno da se može više učiniti kako bi se smanjile emisije fluoriranih stakleničkih plinova u Uniji, posebno izbjegavanjem uporabe takvih plinova kada postoji sigurne i energetski učinkovite zamjenske tehnologije koje nemaju nikakav utjecaj ili imaju manji utjecaj na klimu. Smanjenje od najviše dvije trećine emisija iz 2010. do 2030. ekonomično je jer su dokazana i ispitana zamjenska rješenja dostupna u mnogim sektorima.

(¹) SL C 271, 19.9.2013., str. 138.(²) Stajalište Europskog parlamenta od 12. ožujka 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 14. travnja 2014.(³) Odluka Vijeća 94/69/EZ od 15. prosinca 1993. o sklapanju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (SL L 33, 7.2.1994., str. 11.).(⁴) Uredba (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o određenim fluoriranim stakleničkim plinovima (SL L 161, 14.6.2006., str. 1.).

- (5) U Rezoluciji Europskog parlamenta od 14. rujna 2011. o sveobuhvatnom pristupu klimatski štetnim antropogenim emisijama koje ne sadrže CO₂ pozdravljen je nastojanje Unije u pružanju potpore djelovanju u vezi s fluorougljikovodicima u okviru Montrealskog protokola o tvarima koje oštećuju ozonski omotač („Montrealski protokol“) kao izvrstan primjer netržišnog pristupa smanjenju emisija stakleničkih plinova. U toj se rezoluciji također poziva na istraživanje načina promicanja hitnog postupnog smanjivanja fluorougljikovodika na međunarodnoj razini putem Montrealskog protokola.
- (6) Kako bi se podupirala uporaba tehnologija koje nemaju nikakav utjecaj ili imaju manji utjecaj na klimu, ospobljavanje fizičkih osoba koje obavljaju aktivnosti povezane s fluoriranim stakleničkim plinovima trebalo bi obuhvaćati informacije o tehnologijama koje se upotrebljavaju za zamjenu i smanjenje korištenja fluoriranih stakleničkih plinova. Budući da neka zamjenska rješenja za fluorirane stakleničke plinove koja se upotrebljavaju u proizvodima i opremi za zamjenu i smanjenje korištenja fluoriranih stakleničkih plinova mogu biti otrovna, zapaljiva ili pod visokim tlakom, Komisija bi trebala ispitati postojeće zakonodavstvo Unije o osposobljavanju fizičkih osoba za sigurno postupanje sa zamjenskim rashladnim sredstvima te bi trebala, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti zakonodavni prijedlog o izmjeni relevantnog zakonodavstva Unije.
- (7) Programe certifikacije i osposobljavanja trebalo bi uspostaviti ili prilagoditi uzimajući u obzir programe uspostavljene na temelju Uredbe (EZ) br. 842/2006 i moguće ih je integrirati u sustave strukovnog osposobljavanja.
- (8) Kako bi se osigurala koherentnost sa zahtjevima praćenja i izvješćivanja u skladu s UNFCCC-om te u skladu s Odlukom 4/CMP.7 Konferencije stranaka koja služi kao sastanak stranaka Kyotskog protokola uz UNFCCC, usvojenom na sedmoj Konferenciji stranaka UNFCCC-a koje su se sastale u Durbanu 11. prosinca 2011., potencijale globalnog zatopljenja trebalo bi izračunavati kao potencijale globalnog zatopljenja jednog kilograma plina u razdoblju od 100 godina u odnosu na odgovarajući potencijal jednog kilograma CO₂. Kad je to moguće, izračuni bi se trebali temeljiti na četvrtom izvješću o procjeni koje je donio IPCC.
- (9) Učinkovito praćenje emisija fluoriranih stakleničkih plinova presudno je za praćenje napretka u ostvarivanju ciljeva smanjenja emisija i za procjenu učinaka ove Uredbe. Korištenje dosljednih, visokokvalitetnih podataka za izvješćivanje o emisijama fluoriranih stakleničkih plinova ključno je za osiguravanje kvalitete izvješćivanja o emisijama. Uspostavljanje sustavā izvješćivanja o emisijama fluoriranih stakleničkih plinova u državama članicama osiguralo bi koherentnost s Uredbom (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Podaci o propuštanju fluoriranih stakleničkih plinova iz opreme koje su prikupila poduzeća u skladu s ovom Uredbom mogli bi značajno poboljšati te sustave izvješćivanja o emisijama. Na taj bi način trebalo biti moguće provjeriti dosljednost podataka na temelju kojih su izračunane emisije te poboljšati približne vrijednosti dobivene na osnovi izračuna, što bi dovelo do bolje procjene emisija fluoriranih stakleničkih plinova u nacionalnim inventarima stakleničkih plinova.
- (10) S obzirom na to da su dostupna odgovarajuća zamjenska rješenja, postojeću zabranu uporabe sumporova heksafluorida u tlačnom lijevu magnezija i obnavljanja legura tlačnog lijeva magnezija trebalo bi proširiti na postrojenja koja koriste manje od 850 kg sumporova heksafluorida godišnje. Slično tome, uz odgovarajuće prijelazno razdoblje trebalo bi zabraniti uporabu rashladnih sredstava s vrlo visokim potencijalom globalnog zatopljenja od 2 500 ili više za servisiranje ili održavanje rashladne opreme s punjenjem od 40 tona ekvivalenta CO₂ ili više.
- (11) Kada su dostupna odgovarajuća zamjenska rješenja za uporabu određenih fluoriranih stakleničkih plinova, trebalo bi uvesti zabrane stavljanja na tržište nove opreme za hlađenje, klimatizaciju i zaštitu od požara koja sadrži te tvari ili čije funkcioniranje o njima ovisi. Kada zamjenska rješenja nisu dostupna ili se ne mogu upotrijebiti iz tehničkih ili sigurnosnih razloga, ili kada bi uporaba takvih zamjenskih rješenja iziskivala nerazmjerne visoke troškove, Komisija bi trebala moći odobriti izuzeće kako bi se omogućilo stavljanje takvih proizvoda i opreme na tržište na ograničeno razdoblje. S obzirom na buduće tehničke trendove, Komisija bi trebala dodatno procijeniti zabrane stavljanja na tržište nove opreme za srednjonaponske sekundarne rasklopne uređaje i novih malih jednostrukih razdvjedenih klimatizacijskih sustava.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi s klimatskim promjenama na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 13.).

- (12) Oprema koja sadrži fluorirane stakleničke plinove trebala bi imati dopuštenje za stavljanje na tržište ako su ukupne emisije stakleničkih plinova te opreme, uzimajući u obzir realistične razine propuštanja i prikupljanja, tijekom njezina životnog ciklusa manje od onih koje bi nastale iz istovjetne opreme bez fluoriranih stakleničkih plinova čija je najveća dopuštena potrošnja energije utvrđena odgovarajućim provedbenim mjerama donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (¹). Redovito i pravovremeno preispitivanje tih provedbenih mjera u skladu s tom Direktivom pomoglo bi osigurati nastavak učinkovitosti i prikladnosti tih provedbenih mjera.
- (13) Utvrđeno je da je postupno smanjenje količina fluorougljikovodika koje se mogu stavljati na tržište najučinkovitiji i najekonomičniji način dugoročnog smanjenja emisija tih tvari.
- (14) Radi provedbe postupnog smanjenja količina fluorougljikovodika koje se mogu stavljati na tržište Unije, Komisija bi trebala pojedinačnim proizvođačima i uvoznicima dodijeliti kvote za stavljanje fluorougljikovodika na tržište kako se ne bi premašio ukupni količinski prag za stavljanje fluorougljikovodika na tržište. Kako bi se zaštitala cjelovitost postupnog smanjenja količina fluorougljikovodika koje se stavljuju na tržište, fluorougljikovodici koji se nalaze u opremi trebali bi biti uključeni u sustav kvota Unije. Kada fluorougljikovodici koji se nalaze u opremi nisu stavljeni na tržište prije punjenja opreme, trebala bi biti obvezna izjava o sukladnosti koja dokazuje da su ti fluorougljikovodici uključeni u sustav kvota Unije.
- (15) Izračun referentnih vrijednosti i raspodjela kvota pojedinačnim proizvođačima i uvoznicima na početku bi se trebali temeljiti na prijavljenim količinama fluorougljikovodika koje su oni stavili na tržište tijekom referentnog razdoblja od 2009. do 2012. Međutim, kako mala poduzeća ne bi bila isključena, jedanaest posto ukupnog količinskog praga trebalo bi se namijeniti uvoznicima i proizvođačima koji tijekom referentnog razdoblja nisu na tržište stavili jednu tonu ili više fluoriranih stakleničkih plinova.
- (16) Komisija bi redovitim ponovnim izračunima referentnih vrijednosti i kvota trebala osigurati da se poduzećima dopusti nastavak aktivnosti na temelju prosječnih količina koje su posljednjih godina stavili na tržište.
- (17) Postupak proizvodnje nekih fluoriranih plinova može rezultirati značajnim emisijama drugih fluoriranih stakleničkih plinova koji nastaju kao nusproizvod. Takve emisije nusproizvoda trebalo bi uništiti ili ih prikupiti za kasniju uporabu kao uvjet za stavljanje fluoriranih stakleničkih plinova na tržište.
- (18) Komisija bi trebala osigurati uspostavu središnjeg elektroničkog registra za upravljanje kvotama, za stavljanje fluorougljikovodika na tržište i za izvješćivanje, uključujući izvješćivanje o opremi koja je stavljena na tržište, posebno kada je oprema prethodno napunjena fluorougljikovodicima koji nisu stavljeni na tržište prije punjenja, što zahtijeva provjeru, putem izjave o sukladnosti i naknadne provjere od strane treće strane, da su količine fluorougljikovodika uključene u sustav kvota Unije.
- (19) Kako bi se zadržala fleksibilnost tržišta velikih količina fluorougljikovodika, kvote koje su dodijeljene na temelju referentnih vrijednosti trebalo bi biti moguće prenijeti na drugog proizvođača ili uvoznika u Uniji ili na drugog proizvođača ili uvoznika kojeg u Uniji predstavlja jedini predstavnik.
- (20) Kako bi se omogućilo praćenje učinkovitosti ove Uredbe, opseg postojećih obveza izvješćivanja trebalo bi proširiti na druge fluorirane tvari koje imaju znatan potencijal globalnog zatopljenja ili koje će vjerojatno zamijeniti fluorirane stakleničke plinove navedene u Prilogu I. Iz istog bi razloga trebalo prijaviti i uništavanje fluoriranih stakleničkih plinova i uvoz tih plinova u Uniju kada se nalaze u proizvodima i opremi. Trebalo bi utvrditi pragove de minimis kako bi se izbjeglo nerazmjerno administrativno opterećenje, posebno za mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća.
- (21) Komisija bi trebala neprestano pratiti učinke smanjenja količina fluorougljikovodika stavljenih na tržište, uključujući njegove učinke na opskrbu kada se radi o opremi kod koje bi uporaba fluorougljikovodika rezultirala manjim emisijama tijekom životnog ciklusa nego uz uporabu zamjenske tehnologije. Komisija bi do kraja 2020. godine trebala izraditi izvješće o dostupnosti fluorougljikovodika na tržištu Unije. Komisija bi do kraja 2022. godine

(¹) Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

trebala provesti sveobuhvatno preispitivanje kako bi pravodobno prilagodila odredbe ove Uredbe, s obzirom na njezinu provedbu, nova kretanja i međunarodne obveze te kako bi, prema potrebi, predložila dodatne mјere smanjenja.

- (22) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi se ovlasti trebale izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (23) Radi izmjene određenih elemenata ove Uredbe koji nisu ključni, Komisiji bi trebalo delegirati ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU“). Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući i ona na razini stručnjaka. Prilikom pripreme i izrade delegiranih akata, Komisija bi trebala osigurati da se relevantni dokumenti Europskom parlamentu i Vijeću šalju istodobno, na vrijeme i na primjereno način.
- (24) S obzirom na to da je donesena u skladu s člankom 192. stavkom 1. UFEU-a, ova Uredba ne sprečava države članice u održavanju ni u uvođenju strožih zaštitnih mјera koje su u skladu s UFEU-om. U skladu s člankom 193. UFEU-a, države članice trebaju obavijestiti Komisiju o tim mјerama.
- (25) Ovom Uredbom mijenja se i dopunjuje predmet Uredbe (EZ) br. 842/2006, koju bi stoga trebalo staviti izvan snage. Međutim, kako bi se osigurao nesmetan prijelaz sa starog na novi sustav, prikladno je predvidjeti da bi uredbe Komisije (EZ) br. 1493/2007 ⁽²⁾, (EZ) br. 1494/2007 ⁽³⁾, (EZ) br. 1497/2007 ⁽⁴⁾, (EZ) br. 1516/2007 ⁽⁵⁾, (EZ) br. 303/2008 ⁽⁶⁾, (EZ) br. 304/2008 ⁽⁷⁾, (EZ) br. 305/2008 ⁽⁸⁾, (EZ) br. 306/2008 ⁽⁹⁾, (EZ) br. 307/2008 ⁽¹⁰⁾ i (EZ) br. 308/2008 ⁽¹¹⁾ trebale ostati na snazi i nastaviti se primjenjivati ako i dok ne budu stavljenе izvan snage delegiranim ili provedbenim aktima koje Komisija doneše u skladu s ovom Uredbom.
- (26) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog prekogranične prirode okolišnih problema koji se rješavaju te učinaka ove Uredbe na trgovinu unutar Unije i vanjsku trgovinu oni

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1493/2007 od 17. prosinca 2007. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, obrasca za izvješća koja podnose proizvođači, uvoznici i izvoznici određenih fluoriranih stakleničkih plinova (SL L 332, 18.12.2007., str. 7.).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1494/2007 od 17. prosinca 2007. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, oblike oznaka i dodatnih zahtjeva u pogledu označivanja vezanih uz proizvode i opremu koji sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 332, 18.12.2007., str. 25.).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1497/2007 od 18. prosinca 2007. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, standardnih zahtjeva za provjeru propuštanja nepokretnih protupožarnih sustava koji sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 333, 19.12.2007., str. 4.).

⁽⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1516/2007 od 19. prosinca 2007. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, standardnih zahtjeva u pogledu provjere propuštanja nepokretnne opreme za hlađenje i klimatizaciju i dizalica topline, koje sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 335, 20.12.2007., str. 10.).

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 303/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, minimalnih zahtjeva i uvjeta za uzajamno priznavanje certifikacije poduzeća i osoblja u pogledu nepokretnih rashladne i klimatizacijske opreme i dizalica topline koji sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 92, 3.4.2008., str. 3.).

⁽⁷⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 304/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, minimalnih zahtjeva i uvjeta za uzajamno priznavanje certifikacije poduzeća i osoblja u pogledu nepokretnih protupožarnih sustava i vratrogasnih aparata koji sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 92, 3.4.2008., str. 12.).

⁽⁸⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 305/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, minimalnih zahtjeva i uvjeta za uzajamno priznavanje certifikacije osoblja koje rekuperira određene fluorirane stakleničke plinove iz visokonaponskih sklopnih aparata (SL L 92, 3.4.2008., str. 17.).

⁽⁹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 306/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, minimalnih zahtjeva i uvjeta za uzajamno priznavanje certifikacije osoblja koje iz opreme rekuperira otapala na bazi određenih fluoriranih stakleničkih plinova (SL L 92, 3.4.2008., str. 21.).

⁽¹⁰⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 307/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, minimalnih zahtjeva za programe ospozobljavanja i uvjeta za uzajamno priznavanje potvrda o ospozobljavanju za osoblje u pogledu klimatizacijskih sustava u određenim motornim vozilima koji sadrže određene fluorirane stakleničke plinove (SL L 92, 3.4.2008., str. 25.).

⁽¹¹⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 308/2008 od 2. travnja 2008. o utvrđivanju, u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, formata koji države članice koriste za obavlješćivanje o svojim programima ospozobljavanja i certifikacije (SL L 92, 3.4.2008., str. 28.).

na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjeru u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

Cilj je ove Uredbe zaštititi okoliš smanjenjem emisija fluoriranih stakleničkih plinova. U skladu s tim, ovom Uredbom:

- (a) utvrđuju se pravila o ograničavanju emisija, korištenju, prikupljanju i uništavanju fluoriranih stakleničkih plinova te o odgovarajućim popratnim mjerama;
- (b) određuju se uvjeti stavljanja na tržiste određenih proizvoda i opreme koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi;
- (c) određuju se uvjeti za određene uporabe fluoriranih stakleničkih plinova; i
- (d) uspostavljaju se količinski pragovi za stavljanje fluorougljikovodika na tržiste.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „fluorirani staklenički plinovi” znači fluorougljikovodici, perfluorougljici, sumporov heksafluorid i ostali staklenički plinovi koji sadrže fluor, navedeni u Prilogu I., ili mješavine koje sadrže bilo koju od tih tvari;
2. „fluorougljikovodici” ili „HFC” znači tvari navedene u Prilogu I. odjeljku 1. ili mješavine koje sadrže bilo koju od tih tvari;
3. „perfluorougljici” ili „PFC” znači tvari navedene u Prilogu I. odjeljku 2. ili mješavine koje sadrže bilo koju od tih tvari;
4. „sumporov heksafluorid” ili „SF6” znači tvar navedena u Prilogu I. odjeljku 3. ili mješavine koje sadrže tu tvar;
5. „mješavina” znači tekućina koja se sastoji od dviju ili više tvari, od kojih je najmanje jedna tvar navedena u Prilogu I. ili u Prilogu II.;
6. „potencijal globalnog zatopljenja” ili „GWP” znači potencijal klimatskog zagrijavanja stakleničkog plina u odnosu na odgovarajući potencijal ugljikova dioksida (CO_2), koji se izračunava kao potencijal klimatskog zagrijavanja jednog kilograma stakleničkog plina u razdoblju od 100 godina u odnosu na odgovarajući potencijal jednog kilograma CO_2 , kako je navedeno u prilozima I., II. i IV. ili, u slučaju mješavina, izračunano u skladu s Prilogom IV.;
7. „tona(-e) ekvivalenta CO_2 ” znači količina stakleničkih plinova izražena kao umnožak mase stakleničkih plinova u metričkim tonama i njihova potencijala globalnog zatopljenja;
8. „operator” znači fizička ili pravna osoba koja ima stvarni nadzor nad tehničkim radom proizvoda i opreme obuhvaćenih ovom Uredbom; država članica može, u posebno definiranim slučajevima, odrediti da za obvezu operatora odgovara vlasnik;
9. „uporaba” znači korištenje fluoriranih stakleničkih plinova u proizvodnji, održavanju ili servisiranju, uključujući ponovno punjenje proizvoda ili opreme, ili u drugim postupcima navedenima u ovoj Uredbi;
10. „stavljanje na tržiste” znači prva isporuka ili prvo stavljanje na raspolaganje drugoj strani unutar Unije, bilo uz naknadu, bilo besplatno, ili uporaba za vlastiti račun u slučaju proizvođača, te uključuje carinsku izjavu za puštanje u slobodan promet u Uniji;
11. „hermetički zatvorena oprema” znači oprema u kojoj su svi dijelovi koji sadrže fluorirane stakleničke plinove spojeni lemljenjem, zavarivanjem ili sličnim stalnim spajanjem, koja može sadržavati ventile s poklopcom ili servisne otvore s poklopcom koji omogućuju odgovarajući popravak ili zbrinjavanje, i čija ispitana razina propusnosti iznosi manje od tri grama godišnje pod tlakom od najmanje jedne četvrtine najvećeg dopuštenog tlaka;

12. „spremnik” znači proizvod koji je osmišljen ponajprije za prijevoz ili skladištenje fluoriranih stakleničkih plinova;
13. „spremnik za jednokratnu uporabu” znači spremnik koji nije moguće ponovno napuniti ako nije prilagođen za tu svrhu ili koji je stavljen na tržište, a nije predviđeno njegovo vraćanje radi ponovnog punjenja;
14. „priključivanje” znači sakupljanje i skladištenje fluoriranih stakleničkih plinova iz proizvoda, uključujući spremnike, i opreme tijekom održavanja ili servisiranja ili prije zbrinjavanja proizvoda ili opreme;
15. „obnavljanje” znači ponovno korištenje prikupljenog fluoriranog stakleničkog plina nakon osnovnog postupka pročišćavanja;
16. „uporaba” znači ponovna prerada prikupljenog fluoriranog stakleničkog plina radi postizanja jednakog učinka nerabljene tvari, uzimajući u obzir njegovu namjeru;
17. „uništavanje” znači postupak kojim se sav fluorirani staklenički plin ili njegov veći dio trajno pretvara ili razlaže u jednu ili više stabilnih tvari koje nisu fluorirani staklenički plinovi;
18. „stavljanje izvan pogona” znači konačno isključenje i uklanjanje iz pogona ili uporabe proizvoda ili dijela opreme koji sadrži fluorirane stakleničke plinove;
19. „popravak” znači obnova oštećenih proizvoda ili opreme, ili proizvoda ili opreme koji propuštaju, a koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi, uključujući dio koji sadrži takve plinove ili je osmišljen za sadržavanje takvih plinova;
20. „ugradnja” znači spajanje dvaju ili više dijelova opreme ili cjevovoda koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili su osmišljeni za sadržavanje takvih plinova s ciljem sastavljanja sustava na mjestu njegova rada, što podrazumijeva međusobno spajanje plinovoda sustava kako bi zatvorili cjevovod neovisno o potrebi za punjenjem sustava nakon sastavljanja;
21. „opravljanje ili servisiranje” znači sve aktivnosti, uključujući priključivanje u skladu s člankom 8. i provjere propuštanja u skladu s člankom 4. i člankom 10. stavkom 1. točkom (b) ove Uredbe, koje podrazumijevaju otvaranje cjevovoda koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili su osmišljeni za sadržavanje takvih plinova, a posebno opskrbu sustava fluoriranim stakleničkim plinovima, uklanjanje jednog ili više dijelova cjevovoda ili opreme, ponovno sastavljanje dvaju ili više dijelova cjevovoda ili opreme, kao i otklanjanje propuštanja;
22. „nerabljena tvar” znači tvar koja nije prethodno upotrijebljena;
23. „nepokretan” znači koji tijekom rada obično nije u pokretu i uključuje pokretne sobne klimatizacijske uređaje;
24. „pokretan” znači koji je tijekom rada obično u pokretu;
25. „jednokomponentna pjena” znači sastav pjene koja se nalazi u jednom raspršivaču aerosola u nereaktivnom ili djelomično reaktivnom tekućem stanju te koja se širi i stvrdne kada se izvadi iz raspršivača;
26. „kamion hladnjaka” znači motorno vozilo mase veće od 3,5 tona koje je osmišljeno i izrađeno ponajprije za prijevoz robe i opremljeno rashladnom jedinicom;
27. „prilikica hladnjaka” znači vozilo koje je osmišljeno i izrađeno tako da ga vuče kamion ili traktor, ponajprije za prijevoz robe, te koje je opremljeno rashladnom jedinicom;
28. „tehnički aerosol” znači raspršivač aerosola koji se koristi u održavanju, popravljanju, čišćenju, ispitivanju, dezinfekciji i proizvodnji proizvoda i opreme, ugradnji opreme i drugim primjenama;
29. „sustav za otkrivanje propuštanja” znači kalibrirani mehanički, električni ili elektronički uređaj za otkrivanje propuštanja fluoriranih stakleničkih plinova, koji u slučaju otkrivanja propuštanja uzbunjuje operatera;
30. „poduzeće” znači svaka fizička ili pravna osoba koja:
 - (a) proizvodi, koristi, prikuplja, sakuplja, obnavlja, uporabljuje ili uništava fluorirane stakleničke plinove;
 - (b) uvozi ili izvozi fluorirane stakleničke plinove ili proizvode i opremu koji sadržavaju takve plinove;
 - (c) stavlja na tržište fluorirane stakleničke plinove ili proizvode i opremu koji sadržavaju takve plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi;
 - (d) ugrađuje, servisira, održava, popravlja, provjerava propuštanja ili stavlja izvan pogona opremu koja sadrži fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi;

- (e) je operater opreme koja sadrži fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi;
- (f) proizvodi, uvozi, izvozi, stavlja na tržište ili uništava plinove navedene u Prilogu II.;
- (g) stavlja na tržište proizvode ili opremu koji sadrže plinove navedene u Prilogu II.;
31. „sirovina” znači svaki fluorirani staklenički plin ili tvar navedena u Prilogu II. koji su podvrgnuti kemijskoj pretvorbi u procesu u kojem je njihov izvorni sastav potpuno promijenjen, a njihove su emisije nezнатне;
32. „komercijalna uporaba” znači uporaba za skladištenje, prikazivanje ili distribuciju proizvoda, za prodaju krajnjim korisnicima, u maloprodaji i prehrambenim uslugama;
33. „protupožarna oprema” znači oprema i sustavi koji se upotrebljavaju u primjenama sprečavanja ili suzbijanja požara i uključuje aparate za gašenje požara;
34. „organski Rankineov ciklus” znači ciklus koji sadrži kondenzabilne fluorirane stakleničke plinove koji pretvaraju toplinu iz izvora topline u energiju za proizvodnju električne ili mehaničke energije;
35. „vojna oprema” znači oružje, streljivo i ratni materijal namijenjeni izričito u vojne svrhe koji su neophodni za zaštitu osnovnih interesa sigurnosti država članica;
36. „električni rasklopni uređaji” znači rasklopni uređaji i njihove kombinacije s pripadajućom opremom za kontrolu, mjerjenje, zaštitu i reguliranje te sastavljanje takvih uređaja i opreme s pripadajućim vezama, priborom, kućištima i pratećim strukturama, namijenjeni za uporabu povezanu s proizvodnjom, prijenosom, distribucijom i pretvorbom električne energije;
37. „višeskupni centralizirani rashladni sustavi” znači sustavi s dva ili više kompresora koji rade paralelno, a spojeni su s jednim ili više zajedničkih kondenzatora i s više uređaja za hlađenje, kao što su izložbene vitrine, ormarići i zamrzivači, ili s rashlađenim skladišnim prostorijama;
38. „primarni krug rashladnog sredstva kaskadnih sustava” znači primarni krug u indirektnim sustavima srednje temperature u kojima je kombinacija dvaju ili više odvojenih rashladnih krugova povezana u seriju tako da primarni krug apsorbira toplinu kondenzatora iz sekundarnog kruga za srednju temperaturu;
39. „jednostruki razdvojeni klimatizacijski sustavi” znači sustavi za sobnu klimatizaciju koji se sastoje od jedne vanjske i jedne unutarnje jedinice povezane cjevovodom rashladnog sredstva, koji zahtijevaju ugradnju na mjestu korištenja.

POGLAVLJE II.

OGRANIČAVANJE EMISIJA

Članak 3.

Sprečavanje emisija fluoriranih stakleničkih plinova

- Namjerno ispuštanje fluoriranih stakleničkih plinova u atmosferu zabranjuje se kada ispuštanje nije tehnički neophodno za predviđenu namjenu.
- Operateri opreme koja sadrži fluorirane stakleničke plinove poduzimaju mjere opreza kako bi sprječili nemanjerno ispuštanje („propuštanje”) tih plinova. Oni poduzimaju sve tehnički i ekonomski izvedive mjere kako bi se propuštanje fluoriranih stakleničkih plinova svelo na najmanju moguću mjeru.
- Ako se otkrije propuštanje fluoriranih stakleničkih plinova, operateri osiguravaju popravak opreme bez nepotrebne odgode.

Kada oprema podliježe provjerama propuštanja u skladu s člankom 4. stavkom 1., a propuštanje na opremi je popravljeno, operateri osiguravaju da opremu provjeri certificirana fizička osoba u roku od mjesec dana od popravka kako bi potvrdila uspješnost popravka.

- Fizičke osobe koje obavljaju zadaće iz članka 10. stavka 1. točaka od (a) do (c) certificirane su u skladu s člankom 10. stavcima 4. i 7. i poduzimaju mjere opreza kako bi se sprječilo propuštanje fluoriranih stakleničkih plinova.

Poduzeća koja obavljaju ugradnju, servisiranje, održavanje, popravak ili stavljanje izvan pogona opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (d) certificirana su u skladu s člankom 10. stavcima 6. i 7. i poduzimaju mjere opreza kako bi se sprječilo propuštanje fluoriranih stakleničkih plinova.

Članak 4.**Provjere propuštanja**

1. Operateri opreme koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 5 tona ekvivalenta CO₂ ili više koji se ne nalaze u pjenama osiguravaju provođenje provjere propuštanja opreme.

Hermetički zatvorena oprema koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama manjima od 10 tona ekvivalenta CO₂ ne podliježe provjerama propuštanja na temelju ovog članka, pod uvjetom da je oprema označena kao hermetički zatvorena.

Električni rasklopni uređaji ne podliježu provjerama propuštanja na temelju ovog članka ako zadovoljavaju jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) njihova ispitana razina propusnosti iznosi manje od 0,1 % godišnje, kako je utvrđeno u tehničkoj specifikaciji proizvođača, i na odgovarajući su način označeni;
- (b) opremljeni su uređajem za praćenje tlaka ili gustoće; ili
- (c) sadrže manje od 6 kg fluoriranih stakleničkih plinova.

2. Stavak 1. primjenjuje se na operatore sljedeće opreme koja sadrži fluorirane stakleničke plinove:

- (a) nepokretne rashladne opreme;
- (b) nepokretne klimatizacijske opreme;
- (c) nepokretnih dizalica topline;
- (d) nepokretne protupožarne opreme;
- (e) rashladnih jedinica kamiona hladnjača i prikolica hladnjača;
- (f) električnih rasklopnih uređaja;
- (g) organskih Rankineovih ciklusa.

Što se tiče opreme iz prvog podstavka točaka od (a) do (e), provjere obavljaju fizičke osobe certificirane u skladu s pravilima predviđenima u članku 10.

Odstupajući od stavka 1. prvog podstavka, do 31. prosinca 2016., oprema koja sadrži manje od 3 kg fluoriranih stakleničkih plinova ili hermetički zatvorena oprema, koja je označena na odgovarajući način i sadrži manje od 6 kg fluoriranih stakleničkih plinova, ne podliježe provjerama propuštanja.

3. Provjere propuštanja u skladu sa stavkom 1. obavljaju se sljedećom učestalošću:

- (a) na opremi koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 5 tona ekvivalenta CO₂ ili više, ali manje od 50 tona ekvivalenta CO₂: najmanje svakih 12 mjeseci ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svaka 24 mjeseca;
- (b) na opremi koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 50 tona ekvivalenta CO₂ ili više, ali manje od 500 tona ekvivalenta CO₂: najmanje svakih šest mjeseci ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svakih 12 mjeseci;
- (c) na opremi koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 500 tona ekvivalenta CO₂ ili više: najmanje svaka tri mjeseca ili, kada je ugrađen sustav za otkrivanje propuštanja, najmanje svakih šest mjeseci.

4. Za obveze iz stavka 1. u odnosu na protupožarnu opremu, kako je navedeno u stavku 2. točki (d), smatra se da su ispunjene ako su zadovoljena sljedeća dva uvjeta:

- (a) postojeći sustav kontrole zadovoljava norme ISO 14520 ili EN 15004; i
- (b) kontrole protupožarne opreme provode se onoliko često koliko je potrebno u skladu sa stavkom 3.

5. Komisija može, putem provedbenih akata, odrediti zahtjeve za provjere propuštanja koje se trebaju obavljati u skladu sa stavkom 1. ovog članka za sve vrste opreme navedene u tom stavku, utvrditi one dijelove opreme za koje je vjerojatnost propuštanja najveća i staviti izvan snage akte donesene u skladu s člankom 3. stavkom 7. Uredbe (EZ) br. 842/2006. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

Članak 5.

Sustavi za otkrivanje propuštanja

1. Operateri opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (d) koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 500 tona ekvivalenta CO₂ ili više osiguravaju da oprema sadrži sustav za otkrivanje propuštanja koji uzbunjuje operatera ili servisno poduzeće o bilo kakvom propuštanju.

2. Operateri opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama (f) i (g) koja sadrži fluorirane stakleničke plinove u količinama od 500 tona ekvivalenta CO₂ ili više i ugrađena je od 1. siječnja 2017. osiguravaju da ta oprema sadrži sustav za otkrivanje propuštanja koji uzbunjuje operatera ili servisno poduzeće o bilo kakvom propuštanju.

3. Operateri opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (d) i točki (g) koja podliježe stavku 1. ili 2. ovog članka osiguravaju da se sustavi za otkrivanje propuštanja provjeravaju najmanje jednom svakih 12 mjeseci kako bi se osiguralo njihovo ispravno funkcioniranje.

4. Operateri opreme navedene u članku 4. stavku 2. točki (f) koja podliježe stavku 2. ovog članka osiguravaju da se sustavi za otkrivanje propuštanja provjeravaju najmanje jednom svakih 6 godina kako bi se osiguralo njihovo ispravno funkcioniranje.

Članak 6.

Vođenje evidencije

1. Operateri opreme na kojoj je potrebno obavljati provjere propuštanja u skladu s člankom 4. stavkom 1. za svaki dio takve opreme uspostavljaju i vode evidenciju u kojoj navode sljedeće podatke:

- (a) kolicinu i vrstu ugrađenih fluoriranih stakleničkih plinova;
- (b) količine fluoriranih stakleničkih plinova dodane tijekom ugradnje, održavanja ili servisiranja, ili zbog propuštanja;
- (c) jesu li količine ugrađenih fluoriranih stakleničkih plinova obnovljene ili oporabljene, uključujući naziv i adresu postrojenja za obnavljanje ili uporabu te, kada je primjenjivo, broj certifikata;
- (d) količinu prikupljenih fluoriranih stakleničkih plinova;
- (e) podatke o poduzeću koje je ugradilo, servisiralo, održavalo te, kada je primjenjivo, popravilo opremu ili je stavilo izvan pogona, uključujući, kada je primjenjivo, broj njegovog certifikata;
- (f) datume i rezultate provjera obavljenih na temelju članka 4. stavaka od 1. do 3.;
- (g) ako je oprema stavljena izvan pogona, mjere poduzete za prikupljanje i zbrinjavanje fluoriranih stakleničkih plinova.

2. Ako evidencija iz stavka 1. nije pohranjena u bazi podataka koju uspostavljaju nadležna tijela država članica, primjenjuju se sljedeća pravila:

- (a) operateri iz stavka 1. čuvaju evidenciju iz tog stavka najmanje pet godina;
- (b) poduzeća koja obavljaju aktivnosti iz stavka 1. točke (e) za operatore čuvaju primjerke evidencije iz stavka 1. najmanje pet godina.

Evidencija iz stavka 1. se na zahtjev stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu dotične države članice ili Komisiji. U mjeri u kojoj takva evidencija sadrži informacije o okolišu, prema potrebi se primjenjuje Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ili Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

3. Za potrebe članka 11. stavka 4., poduzeća koja isporučuju fluorirane stakleničke plinove uspostavljaju evidenciju relevantnih podataka koji se odnose na kupce fluoriranih stakleničkih plinova, uključujući sljedeće pojedinosti:

- (a) brojeve certifikata kupaca; i
- (b) pripadajuće količine kupljenih fluoriranih stakleničkih plinova.

Poduzeća koja isporučuju fluorirane stakleničke plinove vode tu evidenciju najmanje pet godina.

Poduzeća koja isporučuju fluorirane stakleničke plinove na zahtjev stavlju takvu evidenciju na raspolaganje nadležnom tijelu dotične države članice ili Komisiji. U mjeri u kojoj evidencija sadrži informacije o okolišu, prema potrebi se primjenjuje Direktiva 2003/4/EZ ili Uredba (EZ) br. 1367/2006.

4. Komisija može putem provedbenih akata odrediti oblik evidencije iz stavaka 1. i 3. ovog članka te utvrditi na koji se način ona treba uspostaviti i voditi. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

Članak 7.

Emisije fluoriranih stakleničkih plinova povezane s proizvodnjom

1. Proizvođači fluoriranih spojeva dužni su poduzeti sve potrebne mјere opreza kako bi u najvećoj mogućoj mjeri ograničili emisije fluoriranih stakleničkih plinova tijekom:

- (a) proizvodnje;
- (b) prijevoza; i
- (c) skladištenja.

Ovaj se članak primjenjuje i kada se fluorirani staklenički plinovi proizvode kao nusproizvodi.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 11. stavak 1., stavljanje na tržište fluoriranih stakleničkih plinova i plinova navedenih u Prilogu II. zabranjuje se, osim ako, ovisno o slučaju, proizvođači ili uvoznici, u trenutku takvog stavljanja na tržište, dostave dokaze da je trifluorometan, koji je proizведен kao nusproizvod tijekom postupka proizvodnje, uključujući tijekom proizvodnje sirovina za njihovu proizvodnju, uništen ili prikupljen za kasniju uporabu, u skladu s najboljim dostupnim tehnikama.

Ovaj se zahtjev primjenjuje od 11. lipnja 2015.

Članak 8.

Prikupljanje

1. Operateri nepokretne opreme ili rashladnih jedinica kamiona hladnjača i prikolica hladnjača koji sadrže fluorirane stakleničke plinove koji se ne nalaze u pjenama osiguravaju da prikupljanje tih plinova obavljaju fizičke osobe koje posjeduju odgovarajuće certifikate predviđene u članku 10., kako bi se osiguralo obnavljanje, uporaba ili uništavanje tih plinova.

Ova se obveza primjenjuje na operatore sljedeće opreme:

- (a) rashladnih krugova nepokretne rashladne i nepokretne klimatizacijske opreme te nepokretne opreme za dizalice topline;
- (b) rashladnih krugova rashladnih jedinica kamiona hladnjača i prikolica hladnjača;

⁽¹⁾ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.).

⁽²⁾ Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Aarhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL L 264, 25.9.2006., str. 13.).

- (c) nepokretne opreme koja sadrži otapala na bazi fluoriranih stakleničkih plinova;
- (d) nepokretne protupožarne opreme;
- (e) nepokretnih električnih rasklopnih uređaja.

2. Poduzeće koje upotrebljava spremnik za fluorirane stakleničke plinove neposredno prije njihova odlaganja organizira prikupljanje eventualnih ostataka plinova kako bi se osiguralo njihovo obnavljanje, uporaba ili uništavanje.

3. Operateri proizvoda i opreme koji nisu navedeni u stavku 1., uključujući pokretnu opremu, i koji sadrže fluorirane stakleničke plinove organiziraju prikupljanje plinova koje obavljaju odgovarajuće osposobljene fizičke osobe, u mjeri u kojoj je to tehnički izvedivo i ne iziskuje nerazmjerne troškove, kako bi se obavilo njihovo obnavljanje, uporaba ili uništavanje, ili organiziraju njihovo uništavanje bez prethodnog prikupljanja.

Prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova iz klimatizacijske opreme u cestovnim vozilima koja su izvan područja primjene Direktive 2006/40/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ obavljaju odgovarajuće osposobljene fizičke osobe.

Samo fizičke osobe koje posjeduju barem potvrdu o osposobljavanju u skladu s člankom 10. stavkom 2. smatraju se odgovarajuće osposobljenima za prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova iz klimatizacijske opreme u motornim vozilima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2006/40/EZ.

Članak 9.

Sustavi odgovornosti proizvođača

Ne dovodeći u pitanje postojeće zakonodavstvo Unije, države članice potiču razvitak sustava odgovornosti proizvođača za prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova i njihovo obnavljanje, uporabu ili uništavanje.

Države članice Komisiji dostavljaju informacije o djelovanjima poduzetima u skladu s prvim stavkom.

Članak 10.

O sposobljavanje i certifikacija

1. Države članice na osnovi minimalnih zahtjeva iz stavka 5. uspostavljaju ili prilagođavaju programe certifikacije, uključujući procese evaluacije. Države članice osiguravaju dostupnost sposobljavanja fizičkim osobama koje obavljaju sljedeće zadaće:

- (a) ugradnju, servisiranje, održavanje, popravak ili stavljanje izvan pogona opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (f);
- (b) provjere propuštanja opreme iz članka 4. stavka 2. točaka od (a) do (e), kako je predviđeno u članku 4. stavku 1.;
- (c) prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova kako je predviđeno u članku 8. stavku 1.

2. Države članice osiguravaju dostupnost programa sposobljavanja fizičkim osobama koje obavljaju prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova iz klimatizacijske opreme u motornim vozilima koja su obuhvaćena područjem primjene Direktive 2006/40/EZ, na osnovi minimalnih zahtjeva iz stavka 5.

3. Programi certifikacije i sposobljavanja iz stavaka 1. i 2. obuhvaćaju sljedeće:

- (a) primjenjive propise i tehničke norme;
- (b) sprečavanje emisija;
- (c) prikupljanje fluoriranih stakleničkih plinova;
- (d) sigurno rukovanje opremom čije su vrsta i veličina obuhvaćene certifikatom;

⁽¹⁾ Direktiva 2006/40/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o emisijama iz sustava za klimatizaciju u motornim vozilima i o izmjeni Direktive Vijeća 70/156/EEZ (SL L 161, 14.6.2006., str. 12.).

(e) podatke o relevantnim tehnologijama za zamjenu ili smanjenje korištenja fluoriranih stakleničkih plinova i sigurno rukovanje njima.

4. Certifikati na temelju programa certifikacije predviđenih u stavku 1. podlježu uvjetu da je podnositelj zahtjeva uspješno završio proces evaluacije uspostavljen u skladu sa stavcima 1., 3. i 5.

5. Minimalni zahtjevi za programe certifikacije jesu oni utvrđeni u uredbama od (EZ) br. 303/2008 do (EZ) br. 306/2008 te u skladu sa stavkom 12. Minimalni zahtjevi za potvrde o osposobljavanju jesu oni utvrđeni u Uredbi (EZ) br. 307/2008 te u skladu sa stavkom 12. Tim minimalnim zahtjevima za svaku se vrstu opreme iz stavaka 1. i 2. utvrđuju potrebne praktične vještine i teorijsko znanje, prema potrebi razlučujući različite aktivnosti koje treba obuhvatiti, kao i uvjeti za uzajamno priznavanje certifikata i potvrda o osposobljavanju.

6. Države članice na osnovi minimalnih zahtjeva iz stavka 5. uspostavljaju ili prilagođavaju programe certifikacije za poduzeća koja obavljaju ugradnju, servisiranje, održavanje, popravak ili stavljanje izvan pogona opreme navedene u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (d) za druge stranke.

7. Postojeći certifikati i potvrde o osposobljavanju izdani u skladu s Uredbom (EZ) br. 842/2006 i dalje ostaju valjni u skladu s uvjetima na temelju kojih su prvotno izdani.

8. Države članice osiguravaju da sve fizičke osobe koje posjeduju certifikate na temelju programa certifikacije predviđenih u stavcima 1. i 7. imaju pristup podacima o sljedećem:

(a) tehnologijama iz stavka 3. točke (e); i

(b) postojećim regulatornim zahtjevima za rad s opremom koja sadrži zamjenska rashladna sredstva za fluorirane stakleničke plinove.

9. Države članice osiguravaju dostupnost osposobljavanja fizičkim osobama koje žele dopuniti svoje znanje o pitanjima iz stavka 3.

10. Države članice do 1. siječnja 2017. obavješćuju Komisiju o programima certifikacije i osposobljavanja.

Države članice priznaju certifikate i potvrde o osposobljavanju izdane u drugoj državi članici u skladu s ovim člankom. Države članice ne ograničavaju slobodu pružanja usluga ni slobodu poslovnog nastana zbog činjenice da je certifikat izdan u drugoj državi članici.

11. Svako poduzeće koje zadaće iz stavka 1. dodjeljuje drugom poduzeću poduzima razumne mjere kako bi se utvrdilo da potonje poduzeće posjeduje potrebne certifikate za tražene zadaće u skladu s ovim člankom.

12. U slučaju da se za potrebe primjene ovog članka pokaže potrebnim predvidjeti uskladeniji pristup osposobljavanju i certifikaciji, Komisija putem provedbenih akata prilagođuje i ažurira minimalne zahtjeve u pogledu vještina i znanja koja treba obuhvatiti, utvrđuje modalitete certifikacije ili izdavanja potvrda i uvjete uzajamnog priznavanja te stavlja izvan snage akte donesene u skladu s člankom 5. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 842/2006. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24. Pri izvršavanju ovlasti koje su joj dodijeljene ovim stavkom Komisija uzima u obzir odgovarajuće postojeće sustave kvalifikacije ili certifikacije.

13. Komisija može provedbenim aktima odrediti oblik obavijesti iz stavka 10. ovog članka i može staviti izvan snage akte donesene u skladu s člankom 5. stavkom 5. Uredbe (EZ) br. 842/2006. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

14. Ako bi obveze iz ovog članka koje se odnose na pružanje certifikacije i osposobljavanja državama članicama nametnule nerazmjerne opterećenja zbog malog broja stanovnika, a time i manjka potražnje za takvim osposobljavanjem i certifikacijom, moguće je postići uskladenost priznavanjem certifikata izdanih u drugim državama članicama.

Države članice koje primjenjuju ovaj stavak o tome obavješćuju Komisiju, koja obavješćuje druge države članice.

15. Ništa u ovom članku ne sprečava države članice da uspostave dodatne programe certifikacije i osposobljavanja s obzirom na opremu koja nije navedena u stavku 1.

POGLAVLJE III.

STAVLJANJE NA TRŽIŠTE I KONTROLA UPORABE

Članak 11.

Ograničenja stavljanja na tržište

1. Stavljanje na tržište proizvoda i opreme navedenih u Prilogu III., uz izuzeće vojne opreme, zabranjuje se od datuma utvrđenog u tom Prilogu, pri čemu se pravi razlika, prema potrebi, s obzirom na vrstu ili potencijal globalnog zatopljenja fluoriranih stakleničkih plinova koje sadrže.

2. Zabранa navedena u stavku 1. ne primjenjuje se na opremu za koju je u zahtjevima za ekološki dizajn donesenima na temelju Direktive 2009/125/EZ utvrđeno da bi, zbog veće energetske učinkovitosti tijekom rada, njezine emisije ekvivalenta CO₂ tijekom životnog ciklusa bile niže od emisija ekvivalentne opreme koja ispunjava odgovarajuće zahtjeve za ekološki dizajn i ne sadrži fluorougljikovodike.

3. Na obrazloženi zahtjev nadležnog tijela države članice i uzimajući u obzir ciljeve ove Uredbe, kako bi se omogućilo stavljanja na tržište proizvoda i opreme navedenih u Prilogu III. koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi, Komisija iznimno može putem provedbenih akata odobriti izuzeće u trajanju od najviše cetiri godine kada se dokaže:

- (a) da za određeni proizvod ili opremu ili za određenu kategoriju proizvoda ili opreme zamjenska rješenja nisu dostupna ili se ne mogu upotrijebiti zbog tehničkih ili sigurnosnih razloga; ili
- (b) da bi uporaba tehnički izvedivih i sigurnih zamjenskih rješenja iziskivala nerazmjerno visoke troškove.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

4. Za potrebe obavljanja ugradnje, servisiranja, održavanja ili popravka opreme koja sadrži fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje ovisi o tim plinovima, za što se zahtijeva certifikacija ili izdavanje potvrde na temelju članka 10., fluorirani staklenički plinovi prodaju se isključivo poduzećima i kupuju ih isključivo poduzeća koja posjeduju odgovarajuće certifikate ili potvrde u skladu s člankom 10. ili poduzećima koja zapošljavaju osobe koje posjeduju certifikat ili potvrdu o osposobljavanju u skladu s člankom 10. stavcima 2. i 5. Ovaj stavak ne sprečava necertificirana poduzeća koja ne obavljaju aktivnosti iz prve rečenice ovog stavka da sakupljaju, prevoze ili dostavljaju fluorirane stakleničke plinove.

5. Oprema koja nije hermetički zatvorena, a napunjena je fluoriranim stakleničkim plinovima prodaje se krajnjem korisniku samo kada postoji dokaz da će ugradnju obaviti poduzeće certificirano u skladu s člankom 10.

6. Komisija na osnovi podataka dostupnih iz država članica prikuplja informacije o nacionalnim kodeksima, normama ili zakonodavstvu država članica u pogledu zamjenskih tehnologija koje upotrebljavaju zamjenska rješenja za fluorirane stakleničke plinove u rashladnoj i klimatizacijskoj opremi, opremi za dizalice topline te pjenama.

Komisija objavljuje sažeto izvješće o informacijama prikupljenima u skladu s prvim podstavkom do 1. siječnja 2017.

Članak 12.

Označivanje te podaci o proizvodima i opremi

1. Proizvodi i oprema koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje o njima ovisi ne smiju se stavljati na tržište ako nisu označeni. To se odnosi samo na:

- (a) rashladnu opremu;
- (b) klimatizacijsku opremu;

- (c) dizalice topline;
- (d) protupožarnu opremu;
- (e) električne rasklopne uređaje;
- (f) raspršivače aerosola koji sadrže fluorirane stakleničke plinove, osim dozirnih inhalatora za primjenu farmaceutskih sastojaka;
- (g) sve spremnike za fluorirane stakleničke plinove;
- (h) otapala na bazi fluoriranih stakleničkih plinova;
- (i) organske Rankineove cikluse.

2. Proizvodi ili oprema koji podliježu izuzeću na temelju članka 11. stavka 3. označuju se na odgovarajući način s naznakom da se ti proizvodi ili oprema mogu upotrebljavati samo u svrhu za koju je izuzeće odobreno na temelju tog članka.

3. Na oznaci koja se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. navode se sljedeći podaci:

- (a) naznaka da proizvod ili oprema sadrži fluorirane stakleničke plinove ili da njihovo funkciranje o njima ovisi;
- (b) prihvaćena industrijska oznaka za dotične fluorirane stakleničke plinove ili, ako takva oznaka nije dostupna, kemijski naziv;
- (c) od 1. siječnja 2017., količina izražena masom i ekvivalentom CO₂ fluoriranih stakleničkih plinova koji se nalaze u proizvodu ili opremi ili količina fluoriranih stakleničkih plinova za koju je oprema osmišljena te potencijal globalnog zatopljenja tih plinova.

Na oznaci koja se zahtijeva u skladu sa stavkom 1. prema potrebi se navode sljedeći podaci:

- (a) naznaka da se fluorirani staklenički plinovi nalaze u hermetički zatvorenoj opremi;
- (b) naznaka da ispitana razina propusnosti električnih rasklopnih uređaja iznosi manje od 0,1 % godišnje, kako je utvrđeno u tehničkoj specifikaciji proizvođača.

4. Oznaka mora biti čitka i neizbrisiva, a postavlja se:

- (a) uz servisne otvore za punjenje ili prikupljanje fluoriranog stakleničkog plina; ili
- (b) na onom dijelu proizvoda ili opreme koji sadrži fluorirani staklenički plin.

Oznaka mora biti na službenim jezicima države članice u kojoj se stavlja na tržište.

5. Pjene i unaprijed pomiješani polioli koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ne smiju se staviti na tržište ako fluorirani staklenički plinovi nisu utvrđeni oznakom s prihvaćenom industrijskom oznakom ili, ako takva oznaka nije dostupna, kemijskim nazivom. Oznaka mora jasno naznačiti da pjena ili unaprijed pomiješani poliol sadrži fluorirane stakleničke plinove. U slučaju pjenastih ploča ovaj podatak mora biti jasno i neizbrisivo naveden na pločama.

6. Oporabljeni ili obnovljeni fluorirani staklenički plinovi imaju oznaku koja naznačuje da je tvar oporabljena ili obnovljena i koja navodi serijski broj te naziv i adresu postrojenja za uporabu ili obnavljanje.

7. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište radi uništavanja imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može samo uništiti.

8. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište radi izravnog izvoza imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može samo izravno izvoziti.

9. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište za korištenje u vojnoj opremi imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može upotrijebiti samo u tu svrhu.

10. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište radi proizvodnje poluvodičkog materijala ili čišćenja komora za kemijsku depoziciju iz parne faze unutar sektora proizvodnje poluvodiča imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može upotrijebiti samo u tu svrhu.

11. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište da ih se koristi kao sirovine imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može upotrijebiti samo kao sirovina.

12. Fluorirani staklenički plinovi stavljeni na tržište radi proizvodnje dozirnih inhalatora za primjenu farmaceutskih sastojaka imaju oznaku koja naznačuje da se sadržaj spremnika može upotrijebiti samo u tu svrhu.

13. Podaci iz stavaka 3. i 5. nalaze se u priručnicima za uporabu dotičnih proizvoda i opreme.

U slučaju proizvoda i opreme koji sadrže fluorirane stakleničke plinove s potencijalom globalnog zatopljenja od 150 ili više, ti se podaci nalaze i u opisima koji se upotrebljavaju za oglašavanje.

14. Komisija može, putem provedbenih akata, odrediti oblik oznaka iz stavka 1. te iz stavaka od 4. do 12. i može staviti izvan snage akte donesene u skladu s člankom 7. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 842/2006. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

15. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 22. o izmjeni zahtjeva za označivanje utvrđenih u stavcima od 4. do 12., prema potrebi s obzirom na komercijalni ili tehnološki razvoj.

Članak 13.

Kontrola uporabe

1. Zabranjuje se korištenje sumporovog heksafluorida u tlačnom lijevu magnezija te pri obnavljanju tlačno odlivenih slitina magnezija.

U pogledu postrojenja u kojima se godišnje koristi manje od 850 kg sumporovog heksafluorida za tlačno lijevanje magnezija i obnavljanje tlačno odlivenih slitina magnezija, ta se zabrana primjenjuje tek od 1. siječnja 2018.

2. Zabranjuje se korištenje sumporovog heksafluorida za punjenje guma za vozila.

3. Od 1. siječnja 2020., zabranjuje se korištenje fluoriranih stakleničkih plinova s potencijalom globalnog zatopljenja od 2 500 ili više za servisiranje ili održavanje rashladne opreme s punjenjem od 40 tona ekvivalenta CO₂ ili više.

Ovaj se stavak ne primjenjuje na vojnu opremu ili opremu namijenjenu za hlađenje proizvoda na temperaturama nižim od – 50 °C.

Zabrana iz prvog podstavka ne primjenjuje se na sljedeće kategorije fluoriranih stakleničkih plinova do 1. siječnja 2030.:

(a) oporabljene fluorirane stakleničke plinove s potencijalom globalnog zatopljenja od 2 500 ili više koji se koriste za održavanje ili servisiranje postojeće rashladne opreme, pod uvjetom da su označeni u skladu s člankom 12. stavkom 6.;

(b) obnovljene fluorirane stakleničke plinove s potencijalom globalnog zatopljenja od 2 500 ili više koji se koriste za održavanje ili servisiranje postojeće rashladne opreme, pod uvjetom da su prikupljeni iz takve opreme. Takve obnovljene plinove može koristiti samo poduzeće koje je provelo njihovo prikupljanje u okviru održavanja ili servisiranja ili poduzeće za koje je prikupljanje provedeno u okviru održavanja ili servisiranja.

Zabrana iz prvog podstavka ne primjenjuje se na rashladnu opremu za koju je odobreno izuzeće u skladu s člankom 11. stavkom 3.

Članak 14.**Prethodno punjenje opreme fluorougljikovodicima**

1. Od 1. siječnja 2017. rashladna i klimatizacijska oprema te oprema za dizalice topline punjena fluorougljikovodicima stavlja se na tržište samo ako su fluorougljikovodici kojima se puni oprema uključeni u sustav kvote iz poglavlja IV.

2. Pri stavljanju prethodno napunjene opreme kako je navedeno u stavku 1. na tržište proizvođači i uvoznici opreme osiguravaju da je usklađenost sa stavkom 1. u potpunosti dokumentirana te s tim u vezi sastavljaju izjavu o sukladnosti.

Od 1. siječnja 2018., kada fluorougljikovodici sadržani u opremi nisu stavljeni na tržište prije punjenja opreme, uvoznici te opreme osiguravaju da točnost dokumentacije i izjave o sukladnosti do 31. ožujka svake godine, za prethodnu kalendarsku godinu, verificira neovisni revizor. Revizor mora biti:

(a) ovlašten u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾; ili

(b) ovlašten za verifikaciju finansijskih izjava u skladu sa zakonodavstvom dotične države članice.

Proizvođači i uvoznici opreme iz stavka 1. čuvaju dokumentaciju i izjavu o sukladnosti u razdoblju od najmanje pet godina nakon stavljanja te opreme na tržište. Uvoznici opreme koji na tržište stavlju prethodno napunjenu opremu, kada fluorougljikovodici koje sadrži ta oprema nisu stavljeni na tržište prije punjenja opreme, osiguravaju da su prijavljeni u skladu s člankom 17. stavkom 1. točkom (e).

3. Sastavljanjem izjave o sukladnosti, proizvođači i uvoznici opreme iz stavka 1. preuzimaju odgovornost za usklađenost sa stanicama 1. i 2.

4. Komisija putem provedbenih akata određuje detaljne načine postupanja koji se odnose na izjavu o sukladnosti te verifikaciju od strane neovisnoga revizora iz stavka 2. drugog podstavka ovog članka. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

POGLAVLJE IV.**SMANJENJE KOLIČINE FLUOROUGLJIKOVODIKA STAVLJENE NA TRŽIŠTE****Članak 15.****Smanjenje količine fluorougljikovodika stavljene na tržište**

1. Komisija osigurava da količina fluorougljikovodika koju proizvođači i uvoznici imaju pravo staviti na tržište u Uniji svake godine ne prelazi maksimalnu količinu za godinu u pitanju izračunana u skladu s Prilogom V.

Proizvođači i uvoznici osiguravaju da količina fluorougljikovodika izračunana u skladu s Prilogom V. koju svaki od njih stavlja na tržište ne premašuje kvotu koja je svakom od njih dodijeljena u skladu s člankom 16. stavkom 5. ili prenesena u skladu s člankom 18.

2. Ovaj se članak ne primjenjuje na proizvođače ili uvoznike količina manjih od 100 tona ekvivalenta CO₂ fluorougljikovodika godišnje.

Ovaj se članak ne primjenjuje ni na sljedeće kategorije fluorougljikovodika:

(a) fluorougljikovodike uvezene u Uniju radi uništavanja;

(b) fluorougljikovodike koje proizvođač koristi kao sirovine ili koje proizvođač ili uvoznik izravno isporučuje poduzećima za korištenje kao sirovine;

(c) fluorougljikovodike koje proizvođač ili uvoznik izravno isporučuje poduzećima za izvoz iz Unije, kada ti fluorougljikovodici nisu naknadno prije izvoza stavljeni na raspolaganje nijednoj drugoj strani unutar Unije;

⁽¹⁾ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Zajednice i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32.).

- (d) fluorougljikovodike koje proizvođač ili uvoznik izravno isporučuje za korištenje u vojnoj opremi;
- (e) fluorougljikovodike koje proizvođač ili uvoznik izravno isporučuje poduzeću koje ih koristi za proizvodnju poluvodičkog materijala ili čišćenje komora za kemijsku depoziciju iz parne faze unutar sektora proizvodnje poluvodiča;
- (f) od 1. siječnja 2018. godine nadalje, fluorougljikovodike koje proizvođač ili uvoznik izravno isporučuje poduzeću koje proizvodi dozirne inhalatore za primjenu farmaceutskih sastojaka.

3. Ovaj članak i članci 16., 18., 19. i 25. također se primjenjuju na fluorougljikovodike sadržane u unaprijed pomiješanim poliolima.

4. Na obrazloženi zahtjev nadležnog tijela države članice i uzimajući u obzir ciljeve ove Uredbe, Komisija iznimno može putem provedbenih akata odobriti izuzeće u trajanju od najviše četiri godine kojim se iz zahtjeva za kvotu utvrđenog u stavku 1. isključuju fluorougljikovodici za korištenje u određenim primjenama ili određenim kategorijama proizvoda ili opreme, kada je dokazano:

- (a) da za te posebne primjene, proizvode ili opremu nisu raspoloživa zamjenska rješenja ili se ona ne mogu koristiti zbog tehničkih ili sigurnosnih razloga; i
- (b) da se dostačna količina fluorougljikovodika ne može osigurati bez iziskivanja nerazmjernih troškova.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

Članak 16.

Raspodjela kvota za stavljanje fluorougljikovodika na tržiste

1. Komisija do 31. listopada 2014. određuje, putem provedbenih akata, za svakog proizvođača ili uvoznika, koji je prijavio podatke u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 842/2006, referentnu vrijednost koja se temelji na godišnjem prosjeku prijavljenih količina fluorougljikovodika koje je proizvođač ili uvoznik stavio na tržiste od 2009. do 2012. Referentne vrijednosti izračunavaju se u skladu s Prilogom V. ovoj Uredbi.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

2. Proizvođači i uvoznici koji za referentno razdoblje iz članka 1. nisu prijavili stavljanje fluorougljikovodika na tržiste u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 842/2006, mogu izjaviti imaju li namjeru staviti fluorougljikovodike na tržiste u sljedećoj godini.

Izjava se upućuje Komisiji, navodeći vrste fluorougljikovodika te količine za koje se očekuje da će se staviti na tržiste.

Komisija izdaje obavijest o vremenskom ograničenju za podnošenje tih izjava. Prije podnošenja izjave u skladu sa stavcima 2. i 4. ovog članka poduzeća se prijavljuju u registar predviđen u članku 17.

3. Komisija do 31. listopada 2017. i svake tri godine nakon toga ponovno izračunava referentne vrijednosti za proizvođače i uvoznike iz stavaka 1. i 2. ovog članka na temelju godišnjeg prosjeka količina fluorougljikovodika zakonito stavljenih na tržiste od 1. siječnja 2015., kako su prijavljene u skladu s člankom 19. za dostupne godine. Komisija određuje te referentne vrijednosti putem provedbenih akata.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

4. Proizvođači i uvoznici za koje su referentne vrijednosti određene mogu prijaviti dodatne očekivane količine u skladu s postupkom određenim u stavku 2.

5. Komisija dodjeljuje kvote za stavljanje fluorougljikovodika na tržište za svakog proizvođača i uvoznika za svaku godinu, s početkom od 2015., primjenjujući mehanizam raspodjele utvrđen u Prilogu VI.

Kvote se dodjeljuju samo proizvođačima ili uvoznicima s poslovnim nastanom unutar Unije ili koji su za potrebe usklađivanja sa zahtjevima ove Uredbe ovlastili jedinog predstavnika s poslovnim nastanom unutar Unije. Jedini predstavnik može biti isti kao i onaj ovlašten u skladu s člankom 8. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

Jedini predstavnik ispunjava sve obveze proizvođača i uvoznika prema ovoj Uredbi.

Članak 17.

Registar

1. Komisija do 1. siječnja 2015. uspostavlja elektronički registar za kvote za stavljanje fluorougljikovodika na tržište („registar“) i osigurava njegov rad.

Upis u registar obvezan je za sljedeće:

- (a) proizvođače i uvoznike kojima je kvota za stavljanje fluorougljikovodika na tržište dodijeljena u skladu s člankom 16. stavkom 5.;
- (b) poduzeća kojima je kvota prenesena u skladu s člankom 18.;
- (c) proizvođače i uvoznike koji navedu da imaju namjeru podnijeti izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 2.;
- (d) proizvođače i uvoznike koji isporučuju ili poduzeća koja zaprimaju fluorougljikovodike u svrhe navedene u članku 15. stavku 2. drugom podstavku točkama od (a) do (f).
- (e) uvoznike opreme koji stavlju na tržište prethodno napunjenu opremu kada fluorougljikovodici koje sadrži ta oprema nisu stavljeni na tržište prije punjenja te opreme u skladu s člankom 14.

Upis se izvršava putem zahtjeva upućenog Komisiji u skladu s postupcima koje treba utvrditi Komisija.

2. Komisija može, u mjeri u kojoj je to potrebno, putem provedbenih akata osigurati neometano funkcioniranje registra. Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

3. Komisija osigurava da registrirani proizvođači i uvoznici budu obaviješteni putem registra o dodijeljenoj kvoti te o svim promjenama kvote tijekom razdoblja raspodjele.

4. Nadležna tijela, uključujući carinska tijela, država članica imaju pristup registru u informativne svrhe.

Članak 18.

Prjenos kvota i odobrenje korištenja kvota za stavljanje na tržište fluorougljikovodika u uvezenoj opremi

1. Svaki proizvođač ili uvoznik za kojeg je referentna vrijednost određena u skladu s člankom 16. stavkom 1. ili stavkom 3. i kojem je kvota dodijeljena u skladu s člankom 16. stavkom 5., može u registru iz članka 17. stavka 1. prenijeti tu kvotu za sve ili bilo koje količine drugom proizvođaču ili uvozniku u Uniji ili drugom proizvođaču ili uvozniku kojeg u Uniji predstavlja jedini predstavnik iz članka 16. stavka 5. drugog i trećeg podstavka.

2. Svaki proizvođač ili uvoznik koji je dobio svoju kvotu u skladu s člankom 16. stavcima 1. i 3. ili kojem je kvota prenesena u skladu sa stavkom 1. ovog članka može odobriti drugom poduzeću korištenje svoje kvote za potrebe članka 14.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

Svaki proizvođač ili uvoznik koji je dobio svoju kvotu isključivo na temelju izjave u skladu s člankom 16. stavkom 2. može odobriti drugom poduzeću korištenje svoje kvote za potrebe članka 14. samo pod uvjetom da proizvođač ili uvoznik koji daje odobrenje fizički isporučuje odgovarajuće količine fluorougljikovodika.

Za potrebe članka 15. i 16. te članka 19. stavaka 1. i 6. smatra se da proizvođač ili uvoznik koji daje odobrenje odgovarajuće količine fluorougljikovodika stavlja na tržiste u trenutku odobrenja. Komisija može od proizvođača ili uvoznika koji daje odobrenje zahtijevati dokaze da je aktivan u isporuci fluorougljikovodika.

POGLAVLJE V.

IZVJEŠĆIVANJE

Članak 19.

Izvješćivanje o proizvodnji, uvozu, izvozu, korištenju kao sirovine te uništavanju tvari navedenih u prilozima I. i II.

1. Do 31. ožujka 2015. te svake godine nakon toga svaki proizvođač, uvoznik i izvoznik koji je tijekom prethodne kalendarske godine proizveo, uvezao ili izvezao jednu metričku tonu ili 100 tona ekvivalenta CO₂ ili više fluoriranih stakleničkih plinova i plinova navedenih u Prilogu II. Komisiji dostavlja izvješće s podacima utvrđenima u Prilogu VII. o svakoj od tih tvari za tu kalendarsku godinu. Ovaj stavak također se primjenjuje na poduzeća koja kvote dobivaju u skladu s člankom 18. stavkom 1.

2. Do 31. ožujka 2015. te svake godine nakon toga svako poduzeće koje je tijekom prethodne kalendarske godine uništilo jednu metričku tonu ili 1 000 tona ekvivalenta CO₂ ili više fluoriranih stakleničkih plinova i plinova navedenih u Prilogu II. Komisiji dostavlja izvješće s podacima utvrđenima u Prilogu VII. o svakoj od tih tvari za tu kalendarsku godinu.

3. Do 31. ožujka 2015. te svake godine nakon toga svako poduzeće koje je tijekom prethodne kalendarske godine kao sirovinu upotrijebilo 1 000 tona ekvivalenta CO₂ ili više fluoriranih stakleničkih plinova Komisiji dostavlja izvješće s podacima utvrđenima u Prilogu VII. o svakoj od tih tvari za tu kalendarsku godinu.

4. Do 31. ožujka 2015. te svake godine nakon toga svako poduzeće koje je tijekom prethodne kalendarske godine stavilo na tržiste 500 tona ekvivalenta CO₂ ili više fluoriranih stakleničkih plinova i plinova navedenih u Prilogu II. sadržanih u proizvodima ili opremi Komisiji dostavlja izvješće s podacima utvrđenima u Prilogu VII. o svakoj od tih tvari za tu kalendarsku godinu.

5. Svaki uvoznik opreme koji na tržiste stavlja prethodno napunjenu opremu, kada fluorougljikovodici koje sadrži ova oprema nisu stavljeni na tržiste prije punjenja opreme, podnosi Komisiji potvrdu o verifikaciji izdanu u skladu s člankom 14. stavkom 2.

6. Do 30. lipnja 2015. te svake godine nakon toga, svako poduzeće koje u skladu sa stavkom 1. izvješćuje o stavljanju na tržiste 10 000 tona ekvivalenta CO₂ ili više fluorougljikovodika tijekom prethodne kalendarske godine ujedno osigurava da točnost podataka verificira neovisni revizor. Revizor mora biti:

(a) ovlašten u skladu s Direktivom 2003/87/EZ; ili

(b) ovlašten za verifikaciju finansijskih izjava u skladu sa zakonodavstvom dotične države članice.

Poduzeće čuva izvješće o verifikaciji najmanje pet godina. Izvješće o verifikaciji na zahtjev se stavlja na raspolaganje nadležnom tijelu dotične države članice i Komisiji.

7. Komisija može putem provedbenih akata odrediti oblik i način podnošenja izvješća iz ovoga članka.

Ti provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 24.

8. Komisija poduzima odgovarajuće mjere radi zaštite povjerljivosti podataka koji su joj dostavljeni u skladu s ovim člankom.

Članak 20.**Prikupljanje podataka o emisijama**

Države članice uspostavljaju sustave izvješćivanja za relevantne sektore iz ove Uredbe radi dobivanja podataka o emisijama u mjeri u kojoj je to moguće.

POGLAVLJE VI.**ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 21.****Preispitivanje**

1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 22. o ažuriranju priloga I., II. i IV. na temelju novih izvješća o procjeni koje usvoji Međuvladino tijelo za klimatske promjene ili novih izvješća Tijela za znanstvene procjene (SAP) Montrealskog protokola o potencijalu globalnog zatopljenja popisanih tvari.

2. Na temelju informacija o stavljanju na tržište plinova navedenih u prilozima I. i II., koje su dostavljene u izvješćima u skladu s člankom 19., i informacija o emisijama fluoriranih stakleničkih plinova koje su stavljeni na raspolaganje u skladu s člankom 20. te na temelju svih relevantnih informacija koje primi od država članica, Komisija prati primjenu i učinke ove Uredbe.

Komisija najkasnije 31. prosinca 2020. objavljuje izvješće o dostupnosti fluorougljikovodika na tržištu Unije.

Komisija najkasnije 31. prosinca 2022. objavljuje opsežno izvješće o učincima ove Uredbe, uključujući posebno:

- (a) predviđanje nastavka potražnje za fluorougljikovodicima do 2030. i nakon toga;
- (b) procjenu potrebe za dalnjim djelovanjem Unije i njezinih država članica u svjetlu postojećih i novih međunarodnih obveza u pogledu smanjenja emisija fluoriranih stakleničkih plinova;
- (c) opći pregled europskih i međunarodnih normi, nacionalnog zakonodavstva o sigurnosti i građevinskih propisa u državama članicama u vezi s prijelazom na zamjenska rashladna sredstva;
- (d) pregled raspoloživosti tehnički izvedivih i isplativih rješenja za zamjenu proizvoda i opreme koji sadrže fluorirane stakleničke plinove proizvodima i opremom koji nisu navedeni u Prilogu III., uzimajući u obzir energetsku učinkovitost.

3. Komisija najkasnije 1. srpnja 2017. objavljuje izvješće o procjeni zabrane u skladu s Prilogom III. točkom 13., posebno uzimajući u obzir dostupnost isplativih, tehnički izvedivih, energetski učinkovitih i pouzdanih zamjenskih rješenja za višeskupne centralizirane rashladne sustave iz te odredbe. U svjetlu tog izvješća Komisija Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog s ciljem izmjene odredbe u skladu s Prilogom III. točkom 13.

4. Komisija najkasnije 1. srpnja 2020. objavljuje izvješće u kojem se procjenjuje postoje li isplativa, tehnički izvediva, energetski učinkovita i pouzdana zamjenska rješenja kojima se omogućuje zamjena fluoriranih stakleničkih plinova u novim srednjonaponskim sekundarnim rasklopnim uređajima i novim malim jednostrukim razdvojenim klimatizacijskim sustavima te Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu popisa navedenog u Prilogu III.

5. Komisija najkasnije 1. srpnja 2017. objavljuje izvješće o procjeni načina dodjele kvota, uključujući i učinak besplatne dodjele kvota te troškove provedbe ove Uredbe u državama članicama, kao i mogućeg međunarodnog sporazuma o fluorougljikovodicima, ako je primjenjivo. U svjetlu tog izvješća Komisija Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog s ciljem:

- (a) izmjene načina dodjele kvota;
- (b) uspostave odgovarajućeg načina raspodjele svih mogućih oblika prihoda.

6. Komisija najkasnije 1. siječnja 2017. objavljuje izvješće o pregledu zakonodavstva Unije s obzirom na osposobljavanje fizičkih osoba za sigurno rukovanje zamjenskim rashladnim sredstvima kojima bi se zamijenila ili smanjila uporaba fluoriranih stakleničkih plinova te Europskom parlamentu i Vijeću prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu relevantnog zakonodavstva Unije.

Članak 22.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 12. stavka 15. i članka 21. stavka 1. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 10. lipnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti automatski se produžuje za daljnja razdoblja od pet godina, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produženju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 12. stavka 15. i članka 21. stavka 1. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Delegirani akt donesen na temelju članka 12. stavka 15. i članka 21. stavka 1. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produžuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 23.

Savjetodavni forum

Komisija pri provedbi ove Uredbe osigurava ravnomjerno sudjelovanje predstavnika država članica i predstavnika civilnog društva, uključujući organizacije u području okoliša te predstavnike proizvođača, operatera i certificiranih osoba. S tim ciljem Komisija osniva Savjetodavni forum kako bi se navedene strane sastajale i Komisiji pružale savjete i stručna znanja u vezi s provedbom ove Uredbe, posebno u pogledu raspoloživosti zamjenskih rješenja za fluorirane stakleničke plinove, uključujući okolišne, tehničke, ekonomski i sigurnosne aspekte njihove uporabe. Poslovnik Savjetodavnog foruma uspostavlja Komisija te se objavljuje.

Članak 24.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 25.

Sankcije

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koja se primjenjuju u slučaju povreda ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere da osiguraju njihovu provedbu. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o tim odredbama najkasnije 1. siječnja 2017. te je bez odlaganja obavješćuju o svim njihovim naknadnim izmjenama.
2. Uz sankcije iz stavka 1., poduzećima koja su premašila svoje kvote za stavljanje fluorougljikovodika na tržiste, koje su im dodijeljene u skladu s člankom 16. stavkom 5. ili prenesene u skladu s člankom 18., može se dodijeliti samo smanjena kvota za razdoblje dodjele nakon otkrivanja viška.

Iznos smanjenja izračunava se kao 200 % iznosa za koji je kvota premašena. Ako je iznos smanjenja viši od iznosa koji se treba dodijeliti u skladu s člankom 16. stavkom 5. kao kvota za razdoblje dodjele nakon otkrivanja viška, za to razdoblje dodjele ne dodjeljuje se kvota, a kvota za sljedeća razdoblja dodjele također se smanjuje dok se ne oduzme puni iznos.

Članak 26.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 842/2006 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2015., ne dovodeći u pitanje ispunjavanje zahtjeva iz te Uredbe u skladu s vremenskim rasporedom koji je u njoj utvrđen.

Međutim, uredbe (EZ) br. 1493/2007, (EZ) br. 1494/2007, (EZ) br. 1497/2007, (EZ) br. 1516/2007, (EZ) br. 303/2008, (EZ) br. 304/2008, (EZ) br. 305/2008, (EZ) br. 306/2008, (EZ) br. 307/2008 i (EZ) br. 308/2008 ostaju na snazi i nastavljaju se primjenjivati ako i dok ne budu stavljene izvan snage delegiranim ili provedbenim aktima koje Komisija doneše u skladu s ovom Uredbom.

Upućivanja na Uredbu (EZ) br. 842/2006 smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga VIII.

Članak 27.

Stupanje na snagu i datum početka primjene

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2015.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u , 16. travnja 2014.

Za Europski Parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

D. KOURKOULAS

—

PRILOG I.

FLUORIRANI STAKLENIČKI PLINOVI IZ ČLANKA 2. TOČKE 1.

Industrijska oznaka	Kemijski naziv (Uobičajeni naziv)	Kemijska formula	Tvar	GWP (¹)
Odjeljak 1.: Fluorougljikovodici (HFC)				
HFC-23	trifluorometan (fluoroform)	CHF ₃		14 800
HFC-32	difluorometan	CH ₂ F ₂		675
HFC-41	fluorometan (metil fluorid)	CH ₃ F		92
HFC-125	pentafluoretan	CHF ₂ CF ₃		3 500
HFC-134	1,1,2,2-tetrafluoretan	CHF ₂ CHF ₂		1 100
HFC-134a	1,1,1,2-tetrafluoretan	CH ₂ FCF ₃		1 430
HFC-143	1,1,2-trifluoroetan	CH ₂ FCHF ₂		353
HFC-143a	1,1,1-trifluoroetan	CH ₃ CF ₃		4 470
HFC-152	1,2-difluoroetan	CH ₂ FCH ₂ F		53
HFC-152a	1,1-difluoroetan	CH ₃ CHF ₂		124
HFC-161	fluoroetan (etilni fluorid)	CH ₃ CH ₂ F		12
HFC-227ea	1,1,1,2,3,3-heptafluoropropan	CF ₃ CHFCF ₃		3 220
HFC-236cb	1,1,1,2,2,3-heksafluoropropan	CH ₂ FCF ₂ CF ₃		1 340
HFC-236ea	1,1,1,2,3,3-heksafluoropropan	CHF ₂ CHFCF ₃		1 370
HFC-236fa	1,1,1,3,3,3-heksafluoropropan	CF ₃ CH ₂ CF ₃		9 810
HFC-245ca	1,1,2,2,3-pentafluoropropan	CH ₂ FCF ₂ CHF ₂		693
HFC-245fa	1,1,1,3,3-pentafluoropropan	CHF ₂ CH ₂ CF ₃		1 030

Tvar			GWP (¹)
Industrijska oznaka	Kemijski naziv (Uobičajeni naziv)	Kemijska formula	
HFC-365 mfc	1,1,1,3,3-pentafluorobutan	CF ₃ CH ₂ CF ₂ CH ₃	794
HFC-43-10 mee	1,1,1,2,2,3,4,5,5,5-dekafluoropentan	CF ₃ CHFCHFCF ₂ CF ₃	1 640

Odjeljak 2.: Perfluorougljici (PFC)

PFC-14	tetrafluorometan (perfluorometan, ugljični tetrafluorid)	CF ₄	7 390
PFC-116	heksafluoroetan (perfluoroetan)	C ₂ F ₆	12 200
PFC-218	oktafluoropropan (perfluoropropan)	C ₃ F ₈	8 830
PFC-3-1-10 (R-31-10)	dekafluorobutan (perfluorobutan)	C ₄ F ₁₀	8 860
PFC-4-1-12 (R-41-12)	dodekafluoropentan (perfluoropentan)	C ₅ F ₁₂	9 160
PFC-5-1-14 (R-51-14)	tetradekafluoroheksan (perfluoroheksan)	C ₆ F ₁₄	9 300
PFC-c-318	oktafluorociklobutan (perfluorociklobutan)	c-C ₄ F ₈	10 300

Odjeljak 3.: Drugi perfluorirani spojevi

	sumporni heksafluorid	SF ₆	22 800

(¹) Na temelju četvrtog izvješća o procjeni koje je usvojilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene, ako nije drukčije naznačeno.

PRILOG II.

DRUGI FLUORIRANI STAKLENIČKI PLINOVICI PODLIJEŽU IZVJEŠĆIVANJU U SKLADU S ČLANKOM 19.

Tvar		GWP (¹)
Uobičajeni naziv/industrijska oznaka	Kemijska formula	

Odjeljak 1.: Nezasićeni (kloro)fluorouglijikovodici

HFC-1234yf	$\text{CF}_3\text{CF} = \text{CH}_2$	4 Fn (²)
HFC-1234ze	trans — CHF = CHCF ₃	7 Fn 2
HFC-1336mzz	CF ₃ CH = CHCF ₃	9
HCFC-1233zd	C ₃ H ₂ ClF ₃	4,5
HCFC-1233xf	C ₃ H ₂ ClF ₃	1 Fn (³)

Odjeljak 2.: Fluorirani eteri i alkoholi

HFE-125	CHF ₂ OCF ₃	14 900
HFE-134 (HG-00)	CHF ₂ OCHF ₂	6 320
HFE-143a	CH ₃ OCF ₃	756
HCFE-235da2 (izofluoran)	CHF ₂ OCHClCF ₃	350
HFE-245cb2	CH ₃ OCF ₂ CF ₃	708
HFE-245fa2	CHF ₂ OCH ₂ CF ₃	659
HFE-254cb2	CH ₃ OCF ₂ CHF ₂	359
HFE-347 mcc3 (HFE-7000)	CH ₃ OCF ₂ CF ₂ CF ₃	575
HFE-347pcf2	CHF ₂ CF ₂ OCH ₂ CF ₃	580
HFE-356pcc3	CH ₃ OCF ₂ CF ₂ CHF ₂	110
HFE-449sl (HFE-7100)	C ₄ F ₉ OCH ₃	297
HFE-569sf2 (HFE-7200)	C ₄ F ₉ OC ₂ H ₅	59

Tvar		GWP (1)
Uobičajeni naziv/industrijska oznaka	Kemijска formula	
HFE-43-10pccc124 (H-Galden 1040x) HG-11	CHF ₂ OCF ₂ OC ₂ F ₄ OCHF ₂	1 870
HFE-236ca12 (HG-10)	CHF ₂ OCF ₂ OCHF ₂	2 800
HFE-338pcc13 (HG-01)	CHF ₂ OCF ₂ CF ₂ OCHF ₂	1 500
HFE-347mmy1	(CF ₃) ₂ CFOCH ₃	343
2,2,3,3,3-pentafluoropropanol	CF ₃ CF ₂ CH ₂ OH	42
bis(trifluorometil)-metanol	(CF ₃) ₂ CHOH	195
HFE-227ea	CF ₃ CHFOCF ₃	1 540
HFE-236ea2 (desfluoran)	CHF ₂ OCHFCF ₃	989
HFE-236fa	CF ₃ CH ₂ OCF ₃	487
HFE-245fa1	CHF ₂ CH ₂ OCF ₃	286
HFE 263fb2	CF ₃ CH ₂ OCH ₃	11
HFE-329 mcc2	CHF ₂ CF ₂ OCF ₂ CF ₃	919
HFE-338 mcf2	CF ₃ CH ₂ OCF ₂ CF ₃	552
HFE-338mmz1	(CF ₃) ₂ CHOCHF ₂	380
HFE-347 mcf2	CHF ₂ CH ₂ OCF ₂ CF ₃	374
HFE-356 mec3	CH ₃ OCF ₂ CHFCF ₃	101
HFE-356mm1	(CF ₃) ₂ CHOCH ₃	27
HFE-356pcf2	CHF ₂ CH ₂ OCF ₂ CHF ₂	265
HFE-356pcf3	CHF ₂ OCH ₂ CF ₂ CHF ₂	502
HFE 365 mcf3	CF ₃ CF ₂ CH ₂ OCH ₃	11

Tvar		GWP (¹)
Uobičajeni naziv/industrijska oznaka	Kemiska formula	
HFE-374pc2	CHF ₂ CF ₂ OCH ₂ CH ₃	557
	- (CF ₂) ₄ CH (OH) -	73

Odjeljak 3.: Drugi perfluorirani spojevi

(perfluoropolimetilizopropileter) (PFPMIE)	CF ₃ OCF(CF ₃)CF ₂ OCF ₂ OCF ₃	10 300
dušikov trifluorid	NF ₃	17 200
trifluorometilni sumporni pentafluorid	SF ₅ CF ₃	17 700
perfluorociklopropan	c-C ₃ F ₆	17 340 ^{Fn} (⁴)

(¹) Na temelju četvrtog izvješća o procjeni koje je usvojilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene, ako nije drukčije naznačeno.

(²) GWP prema izvješću o procjeni za 2010. Tijela za znanstvene procjene (SAP) Montrealskog protokola, tablice 1-11, u kojem se navodi izravna uputa na dva stručno recenzirana znanstvena izvora. http://ozone.unep.org/Assessment_Panels/SAP/Scientific_Assessment_2010/index.shtml

(³) Zadana vrijednost, potencijal globalnog zatopljenja još nije dostupan.

(⁴) Minimalna vrijednost u skladu s četvrtim izvješćem o procjeni koje je usvojilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene.

PRILOG III.

ZABRANE STAVLJANJA NA TRŽIŠTE IZ ČLANKA 11. STAVKA 1.

Proizvodi i oprema Gdje je relevantno, GWP mješavina koje sadržavaju fluorirane stakleničke plinove izračunava se u skladu s Prilogom IV., kako je predviđeno u članku 2. točki 6.		Datum zabrane
1. Spremniци za jednokratnu uporabu za fluorirane stakleničke plinove koji se koriste za serviranje, održavanje ili punjenje rashladne i klimatizacijske opreme te opreme za dizalice topline, protupožarnih sustava ili rasklopnih uređaja ili se koriste kao otapala		4. srpnja 2007.
2. Nezatvoreni sustavi s izravnim isparavanjem koji sadrže HFC i PFC kao rashladna sredstva		4. srpnja 2007.
3. Protupožarna oprema	koja sadrži PFC	4. srpnja 2007.
	koja sadrži HFC-23	1. siječnja 2016.
4. Prozori za kućnu uporabu koji sadrže fluorirane stakleničke plinove		4. srpnja 2007.
5. Ostali prozori koji sadrže fluorirane stakleničke plinove		4. srpnja 2008.
6. Obuća koja sadrži fluorirane stakleničke plinove		4. srpnja 2006.
7. Gume koje sadrže fluorirane stakleničke plinove		4. srpnja 2007.
8. Jednokomponentne pjene, osim ako moraju zadovoljiti nacionalne sigurnosne norme, koje sadrže fluorirane stakleničke plinove s GWP-om od 150 ili više		4. srpnja 2008.
9. Generatori aerosola koji se stavljuju na tržište za slobodnu prodaju u zabavne i dekorativne svrhe, kako su navedeni u Prilogu XVII. Uredbe (EZ) br. 1907/2006, te signalne trube koji sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više		4. srpnja 2009.
10. Hladnjaci i zamrzivači za kućnu uporabu koji sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više		1. siječnja 2015.
11. Hladnjaci i zamrzivači koji se koriste u komercijalne svrhe (hermetički zatvorena oprema)	koji sadrže HFC s GWP-om od 2 500 ili više	1. siječnja 2020.
	koji sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više	1. siječnja 2022.
12. Nepokretna rashladna oprema koja sadrži HFC ili čije funkcioniranje ovisi o HFC s GWP-om od 2 500 ili više, osim opreme osmišljene za rashlađivanje proizvoda na temperaturama ispod – 50 °C		1. siječnja 2020.
13. Višeskupni centralizirani rashladni sustavi koji se koriste u komercijalne svrhe s nazivnim kapacitetom od 40 kW ili više koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje ovisi o fluoriranim stakleničkim plinovima s GWP-om od 150 ili više, osim u primarnom krugu rashladnog sredstva kaskadnih sustava kada je moguće koristiti fluorirane stakleničke plinove s GWP-om manjim od 1 500		1. siječnja 2022.

Proizvodi i oprema Gdje je relevantno, GWP mješavina koje sadržavaju fluorirane stakleničke plinove izračunava se u skladu s Prilogom IV., kako je predviđeno u članku 2. točki 6.	Datum zabrane
14. Pokretna sobna klimatizacijska oprema (hermetički zatvorena oprema koju krajnji korisnik može pomicati između soba) koji sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više	1. siječnja 2020.
15. Jednostruki razdvojeni klimatizacijski sustavi s manje od 3 kg fluoriranih stakleničkih plinova koji sadrže fluorirane stakleničke plinove ili čije funkcioniranje ovisi o fluoriranim stakleničkim plinovima s GWP-om od 750 ili više	1. siječnja 2025.
16. Pjene koje sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više, osim u slučaju kada moraju zadovoljiti nacionalne sigurnosne norme	Ekstrudirani polistiren (XPS) 1. siječnja 2020. Ostale pjene 1. siječnja 2023.
17. Tehnički aerosoli koji sadrže HFC s GWP-om od 150 ili više, osim u slučaju kada moraju zadovoljiti nacionalne sigurnosne norme ili kada se koriste u medicinske svrhe	1. siječnja 2018.

PRILOG IV.

METODA IZRAČUNA UKUPNOG GWP-A MJEŠAVINE

GWP mješavine izračunava se kao ponderirani prosjek koji se dobiva kao zbroj masenih udjela pojedinačnih tvari pomnoženih njihovim GWP-om, osim ako je drukčije navedeno, uključujući tvari koje nisu fluorirani staklenički plinovi.

$$\Sigma (\text{tvar X \%} \times \text{GWP}) + (\text{tvar Y \%} \times \text{GWP}) + \dots + (\text{tvar N \%} \times \text{GWP}),$$

gdje je \% maseni udio s tolerancijom mase $+/- 1\%$.

Na primjer: primjenom formule na mješavinu plinova koja se sastoji od 60 % dimetilnog etera, 10 % HFC-152a i 30 % izobutana:

$$\Sigma (60 \% \times 1) + (10 \% \times 124) + (30 \% \times 3)$$

$$\rightarrow \text{ukupni GWP} = 13,9$$

GWP sljedećih nefluoriranih tvari koristi se za izračun GWP-a mješavina. Za druge tvari koje nisu popisane u ovom Prilogu primjenjuje se zadana vrijednost 0.

Uobičajeni naziv	Industrijska oznaka	Tvar	GWP ⁽¹⁾
metan		CH ₄	25
dušikov oksid		N ₂ O	298
dimetil-eter		CH ₃ OCH ₃	1
metilen-klorid		CH ₂ Cl ₂	9
metil-klorid		CH ₃ Cl	13
kloroform		CHCl ₃	31
etan	R-170	CH ₃ CH ₃	6
propan	R-290	CH ₃ CH ₂ CH ₃	3
butan	R-600	CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₃	4
izobutan	R-600a	CH(CH ₃) ₂ CH ₃	3
pentan	R-601	CH ₃ CH ₂ CH ₂ CH ₂ CH ₃	5 ⁽²⁾
izopentan	R-601a	(CH ₃) ₂ CHCH ₂ CH ₃	5 ⁽²⁾
etoksieta (dietil-eter)	R-610	CH ₃ CH ₂ OCH ₂ CH ₃	4
metil-format	R-611	HCOOCH ₃	25
vodik	R-702	H ₂	6
amonijak	R-717	NH ₃	0
etilen	R-1150	C ₂ H ₄	4
propilen	R-1270	C ₃ H ₆	2
ciklopantan		C ₅ H ₁₀	5 ⁽²⁾

⁽¹⁾ Na temelju četvrtog izvješća o procjeni koje je usvojilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene, ako nije drukčije naznačeno.

⁽²⁾ Tvar nije navedena u četvrtom izvješću o procjeni koje je usvojilo Međuvladino tijelo za klimatske promjene, zadana vrijednost na temelju GWP-ova drugih ugljikovodika.

PRILOG V.

IZRAČUN MAKSIMALNE KOLIČINE, REFERENTNIH VRJEDNOSTI TE KVOTA ZA STAVLJANJE FLUOROUGLJKIKOVODIKA NA TRŽIŠTE

Maksimalna količina iz članka 15. stavka 1. izračunava se tako da se sljedeći postoci primijene na godišnji prosjek ukupne količine stavljene na tržište u Uniji tijekom razdoblja od 2009. do 2012. Od 2018. nadalje, maksimalna količina iz članka 15. stavka 1. izračunava se tako da se sljedeći postoci primijene na godišnji prosjek ukupne količine stavljene na tržište u Uniji tijekom razdoblja od 2009. do 2012. i zatim oduzmu iznosi za izuzete uporabe u skladu s člankom 15. stavkom 2. na osnovi raspoloživih podataka.

Godine	Postotak za izračun maksimalne količine fluorougljikovodika za stavljanje na tržište i odgovarajućih kvota
2015.	100 %
2016.–2017.	93 %
2018.–2020.	63 %
2021.–2023.	45 %
2024.–2026.	31 %
2027.–2029.	24 %
2030.	21 %

Maksimalna količina, referentne vrijednosti i kvote za stavljanje fluorougljikovodika na tržište iz članaka 15. i 16. izračunavaju se kao zbroj količine svih vrsta fluorougljikovodika, izražen u tonama ekvivalenta CO₂.

Izračun referentnih vrijednosti i kvota za stavljanje fluorougljikovodika na tržište iz članaka 15. i 16. temelji se na količinama fluorougljikovodika koje su proizvođači i uvoznici stavili na tržište u Uniji tijekom referentnog razdoblja ili razdoblja dodjele, ali isključujući količine fluorougljikovodika za uporabu iz članka 15. stavka 2. tijekom istog razdoblja, na temelju raspoloživih podataka.

Transakcije iz članka 15. stavka 2. točke (c) verificiraju se u skladu s člankom 19. stavkom 6. neovisno o količinama o kojima se radi.

PRILOG VI.

MEHANIZAM DODJELE IZ ČLANKA 16.

1. Određivanje količine koja se dodjeljuje poduzećima za koja je referentna vrijednost utvrđena u skladu s člankom 16. stavcima 1. i 3.

Svako poduzeće za koje je utvrđena referentna vrijednost dobiva kvotu koja odgovara 89 % referentne vrijednosti pomnožene s postotkom naznačenim u Prilogu V. za dotičnu godinu.

2. Određivanje količine koja se dodjeljuje poduzećima koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 2.

Zbroj kvota dodijeljenih u skladu s točkom 1. oduzima se od maksimalne količine za dotičnu godinu određenu u Prilogu V. kako bi se odredila količina koja se dodjeljuje poduzećima za koja nije utvrđena referentna vrijednost te koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 2. (količina koja se dodjeljuje u koraku 1. izračuna).

2.1. Korak 1. izračuna

Svakom poduzeću dodjeljuje se količina koja odgovara količini zatraženoj u izjavi, ali ne više od razmjernog dijela količine koja se dodjeljuje u koraku 1.

Razmjerni dio izračunava se dijeljenjem broja 100 s brojem poduzeća koja su podnijela izjavu. Zbroj kvota dodijeljenih u koraku 1. oduzima se od količine koja se dodjeljuje u koraku 1. kako bi se odredila količina koja se dodjeljuje u koraku 2.

2.2. Korak 2. izračuna

Svakom poduzeću koje nije dobilo 100 % količine zatražene u svojoj izjavi u koraku 1. dodjeljuje se dodatna količina koja odgovara razlici između zatražene količine i količine dobivene u koraku 1. Međutim, to ne smije premašiti razmjerni dio količine koja se dodjeljuje u koraku 2.

Razmjerni dio izračunava se dijeljenjem broja 100 s brojem poduzeća koja ispunjavaju uvjete za dodjelu u koraku 2. Zbroj kvota dodijeljenih u koraku 2. oduzima se od količine koja se dodjeljuje u koraku 2. kako bi se odredila količina koja se dodjeljuje u koraku 3.

2.3. Korak 3. izračuna

Korak 2. ponavlja se dok se ne ispune svi zahtjevi ili dok preostala količina koja se dodjeljuje u sljedećoj fazi ne bude manja od 500 tona ekvivalenta CO₂.

3. Određivanje količine koja se dodjeljuje poduzećima koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 4.

Za raspodjelu kvota za razdoblje od 2015. do 2017. zbroj kvota dodijeljenih u skladu s točkama 1. i 2. oduzima se od maksimalne količine za dotičnu godinu određenu u Prilogu V. kako bi se odredila količina koja se dodjeljuje poduzećima za koja nije utvrđena referentna vrijednost te koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 4.

Primjenjuje se mehanizam dodjele utvrđen u skladu s točkama 2.1. i 2.2.

Za raspodjelu kvota za 2018. te svaku godinu nakon toga, s poduzećima koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 4. postupa se na jednak način kao i s poduzećima koja su podnijela izjavu u skladu s člankom 16. stavkom 2.

PRILOG VII.

PODACI O KOJIMA SE IZVJEŠĆUJE U SKLADU S ČLANKOM 19.

1. Svaki proizvođač iz članka 19. stavka 1. izvješćuje o:

- (a) ukupnoj količini svake tvari navedene u prilozima I. i II. koju je proizveo u Uniji, utvrđujući glavne kategorije primjene u kojima se tvar upotrebljava;
- (b) količinama svake tvari navedene u Prilogu I. te, prema potrebi, u Prilogu II. koju je stavio na tržište u Uniji, odvojeno navodeći količine stavljene na tržište da ih se koristi kao sirovine, za izravni izvoz, proizvodnju dozirnih inhalatora za primjenu farmaceutskih sastojaka, korištenje u vojnoj opremi te za korištenje u proizvodnji poluvodičkog materijala ili čišćenju komora za kemijsku depoziciju iz parne faze unutar sektora proizvodnje poluvodiča;
- (c) količinama svake tvari navedene u prilozima I. i II. koje su obnovljene, uporabljene, odnosno uništene;
- (d) svim zalihamama na početku i kraju razdoblja izvješćivanja;
- (e) svakom odobrenju za korištenje kvota, navodeći relevantne količine, za potrebe članka 14.

2. Svaki uvoznik iz članka 19. stavka 1. izvješćuje o:

- (a) količini svake tvari navedene u Prilogu I. te, prema potrebi, u Prilogu II. koju je uvezao u Uniju, utvrđujući glavne kategorije primjene u kojima se tvar upotrebljava, odvojeno navodeći količine stavljene na tržište za uništenje, da ih se koristi kao sirovine, za izravni izvoz, proizvodnju dozirnih inhalatora za primjenu farmaceutskih sastojaka, korištenje u vojnoj opremi te za korištenje u proizvodnji poluvodičkog materijala ili čišćenju komora za kemijsku depoziciju iz parne faze unutar sektora proizvodnje poluvodiča;
- (b) količinama svake tvari navedene u prilozima I. i II. koje su obnovljene, uporabljene, odnosno uništene;
- (c) svakom odobrenju za korištenje kvota, navodeći relevantne količine, za potrebe članka 14.;
- (d) svim zalihamama na početku i kraju razdoblja izvješćivanja.

3. Svaki izvoznik iz članka 19. stavka 1. izvješćuje o:

- (a) količinama svake tvari navedene u prilozima I. i II. koju je izvezao iz Unije osim za obnavljanje, uporabu ili uništenje;
- (b) svim količinama svake tvari navedene u prilozima I. i II. koju je izvezao iz Unije za obnavljanje, uporabu, odnosno uništenje.

4. Svako poduzeće iz članka 19. stavka 2. izvješćuje o:

- (a) količinama svake uništene tvari navedene u prilozima I. i II., uključujući količine tih tvari sadržane u proizvodima ili opremi;
- (b) svim zalihamama svake tvari navedene u prilozima I. i II. koje čekaju na uništenje, uključujući količine tih tvari sadržane u proizvodima ili opremi;
- (c) tehnologiji koja se koristi za uništenje tvari navedenih u prilozima I. i II.

5. Svako poduzeće iz članka 19. stavka 3. izvješćuje o količinama svake tvari navedene u Prilogu I. koja se koristi kao sirovina.

-
6. Svako poduzeće iz članka 19. stavka 4. izvješćuje o:
- (a) kategorijama proizvoda ili opreme koji sadrže tvari navedene u prilozima I. i II.;
 - (b) broju jedinica;
 - (c) svim količinama svake tvari navedene u prilozima I. i II. i sadržane u proizvodima ili opremi.
-

PRILOG VIII.

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 842/2006	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3. stavak 1.	Članak 3. stavci 2. i 3.
Članak 3. stavak 2. prvi podstavak	Članak 4. stavci 1., 2. i 3.
Članak 3. stavak 2. drugi podstavak	Članak 3. stavak 3. drugi podstavak
Članak 3. stavak 2. treći podstavak	—
Članak 3. stavak 3.	Članak 5. stavak 1.
Članak 3. stavak 4.	Članak 4. stavak 3.
Članak 3. stavak 5.	Članak 4. stavak 4.
Članak 3. stavak 6.	Članak 6. stavci 1. i 2.
Članak 3. stavak 7.	Članak 4. stavak 5.
Članak 4. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.
Članak 4. stavak 2.	Članak 8. stavak 2.
Članak 4. stavak 3.	Članak 8. stavak 3.
Članak 4. stavak 4.	—
Članak 5. stavak 1.	Članak 10. stavci 5. i 12.
Članak 5. stavak 2. prva rečenica	Članak 10. stavci 1., 2. i 6.
Članak 5. stavak 2. druga rečenica	Članak 10. stavak 10. prvi podstavak
Članak 5. stavak 2. treća rečenica	Članak 10. stavak 10. drugi podstavak
Članak 5. stavak 3.	Članak 3. stavak 4. prvi podstavak i članak 10. stavak 3.
Članak 5. stavak 4.	Članak 11. stavak 4.
Članak 5. stavak 5.	Članak 10. stavak 13.
Članak 6. stavak 1.	Članak 19. stavak 1. i Prilog VII.
Članak 6. stavak 2.	Članak 19. stavak 7.
Članak 6. stavak 3.	Članak 19. stavak 8.
Članak 6. stavak 4.	Članak 20. i članak 6. stavak 2.
Članak 7. stavak 1. prvi podstavak prva rečenica	Članak 12. stavak 1. prva rečenica
Članak 7. stavak 1. prvi podstavak druga i treća rečenica	Članak 12. stavci 2., 3. i 4.

Uredba (EZ) br. 842/2006	Ova Uredba
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 12. stavak 13.
Članak 7. stavak 2.	Članak 12. stavak 1. druga rečenica
Članak 7. stavak 3. prva rečenica	Članak 12. stavak 14.
Članak 7. stavak 3. druga rečenica	Članak 12. stavak 15.
Članak 8. stavak 1.	Članak 13. stavak 1.
Članak 8. stavak 2.	Članak 13. stavak 2.
Članak 9. stavak 1.	Članak 11. stavak 1.
Članak 9. stavak 2.	—
Članak 9. stavak 3.	—
Članak 10.	Članak 21. stavak 2.
Članak 11.	—
Članak 12.	Članak 24.
Članak 13. stavak 1.	Članak 25. stavak 1. prvi podstavak
Članak 13. stavak 2.	Članak 25. stavak 1. drugi podstavak
Članak 14.	—
Članak 15.	Članak 27.
Prilog I. – dio 1.	Prilog I.
Prilog I. – dio 2.	Prilog IV.
Prilog II.	Prilog III.